

РІК LXVI, Ч. 1

СІЧЕНЬ – 2009 – JANUARY

№ 1, VOL. LXVI

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ – PUBLISHED BY UNWLA, INC.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

“НАШЕ ЖИТТЯ”

Рік заснування 1944

Виходить раз у місяць

СУА – неприбуткова організація
Засновник Українського Музею в Нью Йорку

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

“OUR LIFE”

Published since 1944

Non-profit organization

Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

PIK LXVI

СІЧЕНЬ

Ч. 1

Редактор – Тамара Стадниченко

Редакційна колегія:

Маріяна Заяць (з уряду) – голова Союзу Українок Америки

Лідія Баб'юк-Слиж – пресова секретарка СУА

Марта Богачевська-Хом'як, Любов Волинець, Ася Гумецька,

Марта Тарнавська, ВірлянаТкач

Мовна коректа – Святослав Левицький

Адміністратор: Наталія Дума (год. праці – 8:30-2:00)

Адреса адміністрації і редакції:

203 Second Avenue, New York, NY 10003

Тел.: (212) 533-4646 Факс: (212) 533-5237

Річна передплата в США

Для членів СУА \$30.00

Для інших передплатників \$40.00

Поодинокое число \$3.00

В країнах поза межами США US \$50.00

VOL. LXVI

JANUARY

№ 1

Editor – Tamara Stadnychenko

Contributing Editors:

Marianna Zajac – UNWLA Inc. President

Lidia Babiuk Slysh – UNWLA Press Secretary

Martha Bohachevsky Chomiak, Lubow Wolynets, Assya Humetsky

Marta Tarnawsky, Virlana Tkacz

Administrator: Natalia Duma (Office hours – 8:30-2:00)

Editorial and Administration Office:

203 Second Avenue, New York, NY 10003

Тел.: (212) 533-4646 Факс: (212) 533-5237

Annual subscription in the USA for UNWLA members \$30.00

Annual subscription in the USA for other subscribers..... \$40.00

Single copy \$3.00

Annual subscription in countries other than USA..... US \$50.00

ЗМІСТ

Маріяна Заяць. Ділимося вістками та думками	1
Оксана Фаріон. Почесна членка СУА	2
д-р Лариса Залеська Онишкевич. Літературний Конкурс ім. Лесі і Петра Ковалевих 2008 року	4
Марта Тарнавська. Літературний Конкурс ім. Лесі і Петра Ковалевих 2008 року	5
Tamara Stadnychenko. Kovaliv Awards for Literature (2008)	6
Василь Махно. “Фотографія 1969 року”	7
Божена Ольшанівська. Літературний вечір Любомири Гайовської-Бойко і Наталки Буняк	8
Лідія Слиж. Українська народна хорова капела Москви	9
Гумор. Дотепні дефініції	10
Ярослава Панчук. Історія української вишивки	11
Відійшли у Вічність	13
Наталія Даниленко. В десяти сумні роковини	15
Лідія Слиж. Крути	16
Святослав Левицький. Акт З'єднання	16
Marianna Zajac. Sharing Thoughts, Views, & News	17
Tamara Stadnychenko. Notes from the Editor	18
Jean-Pierre Cap. Vasyl Barka: A Story About Storytelling	19
Martha Noukas. Ukrainians in Houston Commemorate the 75th Anniversary of the Holodomor	22
Ірина Брик-Жизномирська. Свічка Пам'яті – Норт Порт, Фл. ..	24
Ann-Marie Susla. Branch 56 North Port, Florida, Holodomor Commemoration	25
Ірина Руснак. Жіночі організації Рочестеру, Н.Й. відзначили 75-ту річницю Голодомору-Геноциду в Україні	26
Adrianna Melnyk. They Knew I Would Tell the Truth (an interview with Anya-Dydyk Petrenko)	27
Tania Blanco. Winter Tips	28
Vozhena Olshaniwska. UNWLA Day—Den' Soyuzianky	29
Лідія Слиж. Традиційне засвічення ялинки в Нью Йорку	30
Датки	33
Христя Швед. Для чого?	34
Ihor Magun. Gallstones	36

On the cover: Зима в Україні – Ірена Гомотюк-Зелик.

На обкладинці: Winter in Ukraine by Irena Homotiuk-Zielyk.

Підписано до друку 23 січня 2009 р.

Маріяна Заяць, голова СУА. Тамара Стадниченко, редактор.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів.

За точність викладення фактів відповідає лише автор.

Редакція зберігає за собою право на мовне редагування і скорочення матеріалів.

Рукописи, які не були замовлені редакцією, не повертаються.

При передруці посилання на “Наше Життя” обов'язкове.

“OUR LIFE” (USPS 414-660) is published monthly (except August) by
Ukrainian National Women's League of America, Inc.,
203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003
ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

“OUR LIFE”, 203 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2009 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Друковано в COMPUTOPRINT CORP.

1360 Clifton Ave., #402, Clifton, NJ 07012

Tel.: (973) 574-8800 Fax: (973) 574-8887 e-mail: computopr@aol.com

Передплати за журнал “Наше Життя” просимо прислати на адресу канцелярії СУА у Нью Йорку

Please forward all queries and annual subscription fees for *Our Life* to

UNWLA, Inc.

203 Second Avenue, New York, NY 10003

ДІЛИМОСЯ ВІСТКАМИ ТА ДУМКАМИ...

З Новим роком, браття милі
В новім щастю, в новій силі
Радісно вітаю вас !
І бажаю, щоб в здоровлю,
В мирі з братньою любов'ю
Відтепер ішов вам час.

І бажаю, щоб трудяще
Те життя вам якнайкраще
Без біди минуло всім,
Щоб думками ви міцніли,
Багатіли, не бідніли,
Щоб веселий був ваш дім.

І бажаю, щоб ви згідно,
Спільно, свідомо, свобідно
Йшли до спільної мети.
В своїй хаті жить по свому,
Не коритися нікому,
Лад найкращий завести.
Щирій праці – Бог pomoже !
Дай вам, Боже, все що гоже !

— Іван Франко

Вшановуючи багаторічну традицію, Голос Америки запросив Союз Українок Америки привітати український народ з Різдом Христовим і Новим Роком. 26 грудня Аня Дидик-Петренко зателефонувала мені з вашингтонської студії Голосу Америки, і ми записали привітання, що мало вийти в ефір в переддень Нового Року. Однак пані Дидик-Петренко також підтвердила, що після 59 років трансляції на коротких хвилях в Україні програму через брак коштів закриють. Дуже сумно, але передноворічна передача мала стати останньою. Голос Америки розпочав свою тривалу діяльність на коротких радіохвилях в Україні 12 грудня 1949 року. Він став променем надії, бо передавав правдиву інформацію про Україну, Сполучені Штати і світ загалом. “На жаль, ми припиняємо трансляції в надзвичайно важливий для України момент,” – зауважила пані Дидик-Петренко. Оскільки вітання від інших українсько-американських організацій, які щорічно долучалися до різдвяно-новорічної передачі, не змогли записати перед останнім виходом Голосу Америки в ефір, вітання Союзу Українок стало єдиним поздоровленням для України від американців українського походження в переддень Нового 2009 Року. Мені випала велика честь озвучити це історичне привітання.

Хочу подякувати всім нашим Округам та Відділам за те, що своїми численними програмами збагатили різдвяну пору для нашої спільноти. Так багато з вас відвідує з різдвяними колядками домівки друзів та сусідів, додаючи всім святкового настрою в цю благодатну пору. Відділи СУА, які мають „Світлички”, вселяють в наших дітях любов до українських традицій, разом з ними нетерпляче чекаючи на прихід Святого Миколая; дехто з вас готує різдвяні кошики, наповнені традиційними святвечірніми стравами, і передає їх з любов'ю і теплими привітаннями старшим членам Союзу Українок Америки або ж іншим старшим членам родин в нашій спільноті. А яке ж було б Різдво без традиційної ялинки? Чимало Відділів СУА щороку збирає людей на святкове оздоблення різдвяної ялинки українськими прикрасами ручної роботи; часто ці ялинки виставлені в популярних американських місцях, і таким чином вони дають нам можливість поділитися своєю багатого культурою з нашими сусідами-неукраїнцями.

У продовження цієї теми, 12 грудня я мала честь бути присутньою на щорічному традиційному „Засвіченні ялинки”, що його проводить Округа Нью Йорку. В рамках цієї гарної акції члени 127-го Відділу СУА чудово виконали декілька різдвяних колядок. Однією з них був “Щедрик,” або “Коляда дзвіночків”—саме під такою назвою мелодія цієї щедрівки відома неукраїнській публіці. Цю хорову мініатюру, знану ще як “Українська коляда дзвіночків,” написав композитор Микола Дмитрович Леонтович. В основу цього твору покладено мотив з чотирьох нот, взятий зі стародавнього українського новорічного наспіву ще з поганських часів. Вперше “Щедрик” виконали студенти Київського університету в грудні 1916 року, а на Заході цю щедрівку вперше представив Український

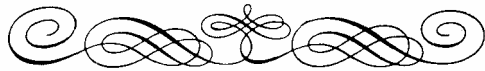
національний хор під час свого концертного туру по Європі та Північній і Південній Америці. У Сполучених Штатах прем'єра “Щедрика” відбулася в Carnegie Hall 5 жовтня 1921 року, а пізніше— вже в 1930-их роках—Пітер Вілгуский створив англomовну версію цієї щедрівки. З того часу цю відому мелодію виконувало чимало американських співаків та музикантів.

Цього місяця ми чекаємо присяги новообраного Президента у столиці нашої держави. Союз Українок Америки належить до організацій, що запропонували свою підтримку прийняття, що його дає Американсько-українська бізнесова рада в Українському Посольстві у Вашингтоні 21 січня в честь інавгурації Барака Обама, 44-го Президента США. Союз Українок Америки продовжує надавати підтримку розвитку конструктивних та дружніх відносин між Сполученими Штатами та Україною. Бажаємо новому керівникові нашої держави здоров'я та успіху на важкій дорозі до зміцнення добробуту та безпеки наших громадян у ці економічно непевні часи, що торкаються кожного з нас. Ми також сподіваємося, що уряд США і надалі підтримуватиме шлях України до економічної та політичної стабільності.

Від імені Екекутиви СУА дозвольте мені побажати нашим членам Союзу Українок Америки та всім відданим читачам міцного здоров'я, щастя та Божого благословення в Новому 2009 Році. Постановімо ж гуртом працювати над тим, щоб досягти цілей Союзу Українок Америки, сформульованих під час нашої недавньої конвенції та викладених в останніх трьох числах “Нашого Життя.”

З Новим Роком!

Маріянна Заяць,
голова СУА

ПОЧЕСНА ЧЛЕНКА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ОКСАНА ФАРІОН

Дещо про себе – незручно якось про себе писати, але хотіла б описати про свою діяльність і працю, бо ця велика честь не прийшла так легко!

З ініціативи бл. п. Стефанії Пушкар в 1964 році було засновано у Філядельфії новий молодечий Відділ СУА ім. Олени Степанів, якому надали щасливе число – 90. Організаторки звернулись до мене і запросили стати членкою. В той час в мене було троє малих дітей й тяжко було мені від них відірватися. Я не забула про ці щирі запитання і, коли діти трішки підросли, в 1967 році прийшла на загальні збори Відділу, щоб записатися в ряди СУА. Тоді ж мене було обрано писарем Відділу. Я радо прийняла цю функцію і ніколи не думала, що саме з цієї хвилини почалася моя довголітня діяльність в рядах Союзу Українок Америки, котра триває по сьогоднішній день. В проміжку життя проминув 41 рік – довгий час, виповнений радощами, сумними хвилинами, успіхами і гризотами,

вихованню дітей, спрямування їх на успішне самостійне життя. А згодом прийшла найбільша радість – внучата. Невідлучною частиною усіх тих довгих років мого життя була і є моя праця в СУА.

У Відділі, почавши з функції писаря, працювала організаційною референткою, заступницею голови, а згодом 5 років головою. За час мого головування ми відсвяткували 20-ліття Відділу.

У 1984 році увійшла до Округної Управи. Це були тяжкі часи у нас у Філядельфії. Головна Управа СУА перенеслася з Філядельфії до Нью Йорку і продали дім – домівку СУА. Округа і 16 Відділів залишилися бездомними і без фінансового забезпечення. В цей час головою Округи була Марія Кондрат, а я її заступницею. На щастя, група ентузіастів, яку очолив д-р О. Черник, були в пошуках за домом для громади. Вони купили школу, де нам приділили гарну домівку, якою користуємось по сьогодніш-

Оксана Фаріон

ній день. Не складалося усе так легко – ми багато працювали, щоб зібрати фонди, на які могли б придбати устаткування до домівки і заробити гроші на її утримання.

У 1987 році мене обрано головою Окружної Управи Філядельфії. Головою Округи була 9 років, двома наворотами, перший – 5 років, а по році – других 4. За час мого головування Округа Філядельфії виявляла велику і різноманітну діяльність. Хочу коротко перерахувати найважливіші події:

- бенефіси, які принесли на видавництво журналу "Наше Життя" \$12,300 і на Український Музей – \$13,500;
- Окружні конференції (організаційні "Мати і дочка" в намірі приєднання наших дочок, "Українська жінка сьогодні");
- культурно-освітні (презентація книжки Марти Богачевської-Хомяк "Феміністки всупереч собі"), Вишивані вечорниці, виставки вишивок, виставка вишиваних рушників, презентація книжки «Народна ноша»;
- урочисте відзначення 90-ліття почесної голови СУА бл. п. Лідії Бурачинської;

- дві успішні конференції Суспільної Опіки СУА.

В 1996 році на конвенції СУА у рідній Філядельфії мене обрано до Головної Управи СУА на пост вільної членки, з обов'язком "Зв'язкова вільного членства". На цьому пості відбула дві каденції. В 2002 році стала третьою заступницею голови СУА у справах культури, а у 2005 році – першою заступницею голови СУА Ірини Куровицької.

За час моєї діяльності в Головній Управі СУА я мала честь співпрацювати з п'ятьма головами: Іванною Рожанковською, Марією Савчак, Анною Кравчук, Іриною Куровицькою, а тепер Маріянною Заяць. В цій каденції займаю чи не найбільшу відповідальність – голова Контрольної Комісії.

Я горда, що змогла працювати з цими розумними і відважними жінками. Бути головою такої великої організації як СУА, це велика відвага, велика праця, відповідальність і посвята. Повірте мені, знаю, була я там.

Я є членкою Пластового куреня "Княгині", сеньйор праці і в 2001 році Головна Пластова Булава нагородила мене за працю в громаді медалею "Вічного Вогню в Сріблї". Належу до парафії церкви Св. Архистратига Михаїла, де активно працюю в парафіяльній Раді. Була 5 років головою прицерковної організації сестрицтва Св. Анни.

Приналежність і праця в СУА мали велике значення і виповнили моє життя. В рядах СУА я пізнала незвичайних жінок, багато з них залишились моїми друзями на життя. В багатьох випадках була делегаткою від СУА на різних краєвих чи світових З'їздах, Конференціях чи Конгресах і там гідно репрезентувала нашу організацію. Свої обов'язки виконувала сумлінно і старанно.

Я щиро дякую нашій організації за високе звання, яке мені надано – "Почесна членка СУА" і зі скромністю його приймаю.

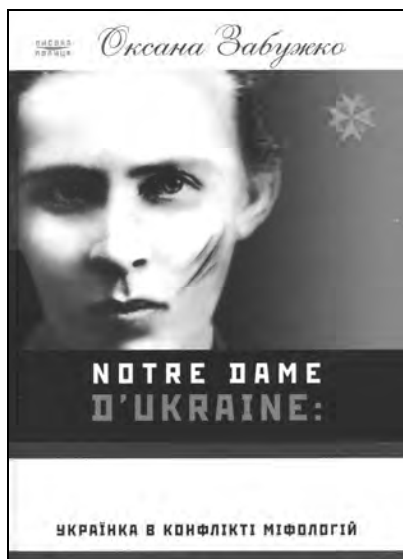
Поправка: В журналах за жовтень-листопад і грудень список членів Екзекутиви, Головної Управи та Редакційної колегії не був усучаснений. Подаємо зміни: Дарія Дроздовська – кореспонденційна секретарка СУА. Голови Окружних Управ: Зоряна Мішталь – Нова Англія, Марія Кейд – Центральний Нью Йорк, Зінна Джус-ДеБол і Діді Бутенко – Північний Нью Йорк. Лідія Баб'юк-Слиж, пресова секретарка СУА – член Редакційної колегії з управи.

Літературний Конкурс ім. Лесі і Петра Ковалевих 2008 року

Перша нагорода: Оксана Забужко.

Notre Dame d'Ukraine: Українка в конфлікті міфологій.

Київ: Факт, 2007, 640 стор. Третє видання.

Notre Dame d'Ukraine

Ця обширна і емоційно ангажуюча книжка про Лесю Українку є у стилі дискурсу чи то "інтелектуального роману", як це сама авторка уточнює. Це і дослідження, і уточнення, й аргументи про ідеї, й заперечення псевдотеорій чи то вивихнених тверджень про цю унікальну постать. А постать ця справді Notre Dame у різних аспектах. І можна дошукуватися кількох пластів порівняння і кількох ниток до джерел інформації про Ларису Косач Квітку – Лесю Українку. Забужко називає поетку Notre Dame, і одночасно натякає на значення і цінність Лесі Українки для України, як і про недооцінення Великої Поетки. Так, Забужко ставить Лесю Українку на п'єдестал і каже, і доказує чому. Це і задля всієї її творчості, задля її ідей, переданих у творах, задля рівня тих творів. Це також і задля тих принципів, що її доба і її рідня ще могли представляти для України. Рівночасно О. Забужко відчуває і бачить Лесю Українку у "Шляхетсько-лицарській культурі" України, "яку ми втратили". "Леся Українка і є для нас таким зацілілим останнім свідком – самовидцем і трубадуром загиблої кількасотлітньої культури українського лицарства." (396).

"Так, ця книжка, задумана була, як історія втраченої чуттєвості, як доторк до культури людей, що жили на тій граничній напрузі душевних сил, котрої інформаційна епоха вже не допускає, а безрелігійна свідомість блокує.." (ст. 12).

Забужко признається, що цей твір – це також протест проти профанації "такої знакової постаті", перекручувань її ідей і фактів життя, і збіднювання його (у стилі "одинокий мужчина або "схворована жінка"). А зокрема – це збіднювання своєї і української культури незнанням творів Лесі Українки.

Ця праця Оксани Забужко є третьою з серії глибших роздумів над творчістю і постатями наших Великих – Шевченка (1992) і Франка (1997). Авторка старається розшифрувати коди письма Лесі Українки у стилі і дусі світової літератури і на тлі світової культури, включно з українською. Тому розповідь та аргументація ввесь час переплетені допоміжними побічними спостереженнями, і сотками дотичних бібліографічних посилань, які помережали всі сторінки.

О. Забужко розшифровує міти героїв різних творів Лесі Українки в перетканні з роздумами чи порівняннями до сучасних літературних і культурологічних теорій, як наукових, так і популярних.

Ціла книжка – це немов збірник енциклопедичних інформацій, щоби докопатися до джерел розуміння Лесі Українки – і її творів, і її життя. Це також інтелектуальна й палаюча китиця пошани й захоплення близькістю та розумінням тієї свідомості відкриття і доторкання до джерел думки Великої Постаті, і пізнання її шляхетних особистих принципів і прикмет. Це – китиця на *престіл* перед Лесею Українкою, перед Скарбом України.

*д-р Лариса Залеська Онишкевич,
голова Жюрі Літературного Конкурсу
ім. Ковалевих 2008 р.*

Оксана Забужко нар. 1960 в Луцьку. Закінчила студії філософії, пізніше досягнула ступінь кандидата наук з естетики. Автор 6 збірок поезій (перекладених на 30 мов), авторка двох повістей і роману ("Полеві дослідження з українського сексу", 1996 – перекладеного на 12 мов). Відзначена різними нагородами і стипендіями (Нац. Академія Наук України, 1994; Фонд Л. і П. Ковалевих – 1997 р за "Інопланетянку" і "Я, Мілену"; Фонд Рокефеллера/Центр Белладжіо, 1998; Фундація Мек Артурів, 2002 та ін.).

Друга нагорода: Василь Махно.

Cornelia Street Café: Нові та вибрані вірші, 1991–2006.

Київ: Факт, 2007. 222 с. порт.

Василь Махно живе в Нью Йорку і пише про Нью Йорк. Для українського поета – це явище унікальне. Хтось мені заперечить: – „Неправда! В Нью Йорку жило чимало українських поетів-емігрантів, Нью Йорк був осідком Об'єднання Українських Письменників в Екзилі “Слово”, була ж навіть в історії української літератури т.зв. Нью Йоркська Група поетів!”

Все це правда, але хто з них писав про Нью Йорк? Навіть Нью Йоркська Група була більш зацікавлена Іспанією, ніж Нью Йорком, а деякі її члени були постійними мешканцями Німеччини і Бразилії... *Cornelia Street Café* – збірка поезій Василя Махна, яка отримала друге місце в конкурсі ім. Ковалевих 2008 року – це не тільки назва книжки, це назва справжньої нью-йоркської кав'ярні, де не тільки можна випити кави, але де час від часу можна потрапити на вечір читання поезій, де можна послухати і поезії українського поета Василя Махна, як в українському оригіналі, так і в англійському перекладі. А ще Махно має в своєму вже досить великому літературному доробку книжку, що називається „*38 віршів про Нью Йорк і децю інше*” (Київ: Критика, 2004) і навіть п'єсу з промовистою для ньюйоркчан назвою – *Coney Island*.

Василь Махно народився 8 жовтня 1964 року в Чорткові. Вчився в Тернополі, закінчив Тернопільський педагогічний інститут та аспірантуру. Має ступінь кандидата філологічних наук. Працював викладачем в Тернопільському університеті, викладав як професор-гість в Ягеллонському університеті в Кракові. 2000 року переїхав до США і з того часу живе і працює в Нью Йорку. Він одружений (його дружина Світлана активна в СУА і знайома союзницям із своїх виступів з рецитаціями поезій, з доповідями про Квітку Цісик, тощо). Василь і Світлана

є батьками двох дівчаток, що також часом співають пісні і деклямують вірші на діаспорних імпрезах.

Василь Махно на сьогоднішній день є автором кількох збірок поезій, книги есеїв, літературознавчого дослідження про Богдана Ігоря Антонича, поетичних перекладів з польського, англійського і сербського. Поезії Махна перекладалися 11 різними мовами, а польською мовою вийшли три окремі його книжки.

Махно сьогодні чи не найпопулярніший поет української діаспори. Його поезії та есеї друкують журнали в Україні, про нього досить часто пише критика. Автор вступної статті у книзі *Cornelia Street Café*, літературознавець і поет Богдан Рубчак, називає Махна постмодерністом і звертає увагу на його методи опоетизовувати прозаїчний текст, вживати гумор та іронію, гру слів, калямбури, подиву гідні образи та ілюзії. На перший погляд поезія Махна видається звичайному читачеві доступною і зрозумілою, бо, як каже Рубчак: – “Розмовний тон, часті ідіоми та мовні жести створюють враження своєрідної легкості сприймання.” Але ці тексти “аж ніяк не легкі” і ця легкість сприймання – не більше як ілюзія.

У вірші “Прізвище” – мова про однофамільця, славного анархіста Нестора Махна, що не був родичем поета, але чиє прізвище викликало прикрасі і клопоти:

Особливо дошкульними
у цьому питанні виявлялись
(і виявляються) інтерв'юери:

– А ви не родич?

– А може все таки родич?

Скажіть сьогодні за це нічого не буде

Пригадується мені

стара бібліотекарка у педінституті на

початку 80-х
коли я заповнював читацький формуляр
вжалена – перепитала:
– Махно?!!! Дитино а як ти вступив сюди?
наче за мною стояли Петлюра Бандера та
ще кілька
зовсім небажаних постатей для радянської
історіографії...

В цій іронічній поемі, що з неї ми зацитували
тільки початок, захована знаменита сатира на
Радянський Союз.

Улюбленим моїм віршем Махна є “Фотографія 1969 року”. Пропонуємо повний його текст і читачам нашого журналу. Мені він нагадує драматичні поеми Роберта Бравнінга, наприклад славний його драматичний монолог “My Last Duchess” – де за позірно реальною розповіддю ховається закодована у підтексті справжня драма. У вірші Махна – розповідь про фотографії раннього дитинства, що їх знімання було колись великою подією в родині: спочатку треба було хлопчика підстригти і фотографії нагадують йому його досвід з машинкою перукаря, яка викликала в нього болісні сльози. Справжній біль п’ятилітньої дитини, одначе, що залишився травмою на все життя, пов’язаний із фактом, що фотографія зроблена напередодні остаточного розлучення батьків.

Василь Махно живе в Нью Йорку і пише про Нью Йорк. Але це – український поет. Він спочатку почував себе у Нью Йорку “чужорідним тілом, закинутим з іншого життя”. Він турбувався тим, що “в Нью Йорку ніколи не загубишся, але чи віднайдеш себе?” Але з часом він “почав відкривати якісь невідомі попервах можливості цього міста, його енергію, його різноманітне культурне життя...” І, відкриваючи по новому це унікальне місто, в процесі шукання синтези між сходом і заходом, щоб можна було Бруклінським мостом “доїхати до Європи”, Василь Махно віднайшов і самого себе.

Марта Тарнавська,
член Жюрі Літературного Конкурсу
ім. Ковалевих 2008 р.

Kovaliv Awards for Literature (2008)

Since 1967, the UNWLA has been awarding an annual merit-based prize for literary works with a Ukrainian theme. The selection process for the Kovaliv Award for Literature, which is supported by the Lesia and Petro Kovaliv Fund, is coordinated by the UNWLA’s Vice President for Culture. Prize winners are chosen by an independent jury, which evaluates submissions for content and additional criteria.

In selecting Kovaliv Award recipients for 2008, an independent jury (which included Larissa Onyshkevych and Marta Tarnawsky) considered the works of several authors. After exhaustive deliberations on the merits of each submission, the jurors selected the works presented on these pages.

The first place award recipient for 2008 is Oksana Zabuzhko, author of *Notre Dame d’Ukraine*, a work that Zabuzhko describes as an “intellectual novel” about Lesya Ukrainka. As noted by Laryssa Onyshkevych, the work firmly places L. Ukrainka on a pedestal, with Zabuzhko always citing specific and compelling reasons for doing so. Ms. Zabuzhko, who was born in Lutsk, Ukraine, in 1960, was previously selected as a Kovaliv Award winner in 1997.

The second place award recipient for 2008 is Vasyl Makhno, whose *Cornelia Street Café* is a collection of poems by a Ukrainian émigré who resides in New York and writes about New York and, on occasion, about himself (the excerpt cited in Martha Tarnawsky’s review, for example, is an irony-tinged reflection on the poet’s surname—a surname shared with the famous (or infamous, depending on your point of view) Ukrainian anarchist Nestor Makhno (no relation to the poet). Born in 1964 in Chortkiv, Ukraine, Mr. Makhno emigrated to the United States in 2000. His poem “A Photograph from 1969” (presented on the following page) is a dramatic discourse that couples a 5-year-old boy’s distress over having his hair cut prior to posing for a formal family photograph with the trauma of family disintegration, mentioned, as if an afterthought, in the last few lines.

Cornelia Street Café

ФОТОГРАФІЯ 1969 РОКУ

До фотографії треба було підстригтися
– так уважав дідो і ціла родина –
Тому мене приводили до сусіда –
який перемовляючись з дідом –
виносив з хати старе крісло
старанно витирав його долонею –
кричав на курей
і садовив мене –
крісло було високе на тонких ніжках
і мої ноги баламкалися над землею –
перукар оповідав що то крісло хтось привіз
чи то з Відня чи то з Кракова
коли повертався з Німеччини із заробітків –
по першій війні.
Він виймав замотану в біле полотно машинку
скреготіли її металеві деталі –
щось продував –
розчісував моє волосся і починав стригти:
чи то машинка була не змащена
чи він тільки вдавав із себе вправленого
перукаря
але кожного разу коли він –
мов шуліка – занурювався у моє волосся
в мене виступали сльози бо несила було терпіти
скубання тієї машинки.
Десь за хвилини 15 – промордувавши мене –
дозволяв встати й мацати вистрижену
голову –

тоді була така мода: вистригали все –
залишаючи клопоть волосся –
який називали <<гривкою>>
навколо віденського чи краківського стільця
лежали зістрижені пасма
в яких уже порпалися кури.
– я знав про перукаря майже все:
і що він покинув першу дружину –
і що потім нажив дитину
ще з кимось зі свого села –
– і що до нашого прибився нещодавно –
одружившись із підстаркуватою дівкою –
в якої була лише стара бабця –
а дівка мала недобру славу.
Через те я не любив стригтися у нього,
але дідо уважав його за доброго майстра.
Дідо запрошує його <<на сто грам>>
бо грошей ніхто за це не бере
а його некрасива – але вже вагітна жінка –
заповідає щоби баба прийшла силяти
тютюн.
У мене за шиєю повно прилиплого волосся і я
весь час
знизую плечима та стрясаю його долонею.
У неділю по гостині –
виходить на обору наша ближча і дальша
родина –
на фотографа чекалося довго –
він спізнився і був не зовсім тверезий –
Усі з родини стають один біля одного –
надзвичайно серйозні – у святочній одежі
й пильно дивляться у вічко апарата –
кілька поклацунів – і готово.
Але моя баба кричить до фотографа
який зібрався було йти геть що:
треба сфотографувати ще малого.
І мене зачісують – поправляють комір сорочки –
дідо застебає гудзика аж під шию
ціла родина радить де краще стати.
Я випрямляю – як вояк – руки – стримую
дихання –
готово: каже фотограф.
І чекає коли його закличуть до хати на могорич.
На кожній дитячій фотографії я був
підстрижений
і від мене пахло одеколоном.
Кінець 60-х:
саме тоді розлучалися батьки –
здається – це було 1968 року.

Літературний вечір Любомири Гайовської-Бойко і Наталки Буняк

Зліва: Еля Мазяр, Наталка Буняк, Ростислав Василенко, Любомира Гайовська-Бойко, Володимир Мазяр, Наталія Змий

29-го листопада 2008 р. 86-ий Відділ СУА організував і провів літературний вечір членок Відділу Л. Гайовської-Бойко і Н. Буняк, що стало приемною подією для громади Ньюарку, Нью Джерзі. Обидві письменниці вже давно творчо працюють і друкуються в часописах США і України.

У 2008 році у Львові видано збірку поезій, оповідань, есеїв, етюдів і спогадів Л. Гайовської-Бойко під назвою „Моя пекуча ностальгія”. Цю книжку – жмуток розповідей-спогадів авторка присвячує пам’яті своїх покійних батьків, довголітніх учителів народних шкіл в Галичині.

У 2007 році видано книжку Н. Буняк „Коли сходило сонце”. Це збірка віршів, які поетеса присвячує своїй родині та незабутній батьківщині Україні.

Відкрила вечір Наталія Змий, голова 86-го Відділу СУА, привітавши всіх присутніх, серед яких були гості: Ростислав Василенко, Заслужений артист України, п-во Еля і Володимир Мазярі, сестри Оксана та Ліана Буняк.

Р. Василенко в доповіді „Значення літератури у культурному житті народів” представив твори обох авторок, виходячи з перспективи часу.

В короткому звіті про себе і про свою творчу працю розповіла Любомира Гайовська-Бойко. Присутні з задоволенням прослухали художнє читання її творів „Батько” і „Калина” у прекрасному виконанні Р. Василенка. Обидва твори віддзеркалюють дійсність життя в Україні, є ліричними і романтичними. Л. Бойко чуїно прочитала свій вірш „Для Мамаї”, в якому вона згадує родинне тепло і щастя, любов і лагідність своєї мами і завдячує їй за виховання і життєву науку.

Відтак Р. Василенко деклямував вірші Наталки Буняк. Після того пані Буняк щиро розповіла про свою творчість, відзначивши, що любов до поезії вона відчула ще в шкільній лавці. Як у кожної молоді людини її перші вірші були про кохання. Але найбільше надхнення до писання з’явилося після проголошення Незалежної України. Зокрема поетеса відзначила: – Кожен з нас, покинувши рідний край, не переставав любити його і мріяти про його волю, снити про відвідини батьківських порогів. Живучи на чужині, ми всі вливалися в українське суспільно-громадське життя і творили тут свою „маленьку Україну”. Передавали цю любов своїм дітям, а тепер вже і внукам. Україна була моїм маяком, до якого пили мої думки і емоції.

Вірші для мене, це душа у римі,
Емоції глибоких почувань.
Це не підставка слів, вібрації гонимі,
Це вияв волі і спрага до пізнань.

Пишу тоді, як серце б'є на сполох,
Або купається у мрії голубій,
І вириваються на волю водоспадом
Думки, що рвуть темряву скутих дій.

Вірші про сьогоднішню вільну Україну
зі збірки „Коли сходило сонце” читали внучки
Наталки Буняк Оксана і Ліана. В їхньому вико-

нанні прозвучали пісні „Києве мій” та „Львів”.
Під звуки гри на бандурі пана Володимира Ма-
зяра Еля Шило-Мазяр прочитала вірш „Воскре-
сіння”, а відтак вони обоє виконали пісню „Чом,
чом, чом, земле моя.”

На закінчення вечора Оксана Буняк по-
дякувала організаторам, виконавцям та гостям,
які своєю присутністю звеличили цей літератур-
ний вечір.

Божена Ольшанівська,
пресова референтка 86-го Відділу СУА

УКРАЇНЬСКА НАРОДНА ХОРОВА КАПЕЛА МОСКВИ

*26-го листопада до Нью Йорку по дорозі на Канадський фестиваль «Кленовий листок»
прибула Українська народна хорова капела Москви. Гості мали коротку зустріч з представниками
українських організацій Нью Йорку та хором «Думка».*

Українська хорова капела в Москві була
створена 1992-го року. Незмінним керівником
капели та її організатором є випускниця Київ-
ської державної консерваторії ім. П. Чайков-
ського Вікторія Скопенко, заслужений праців-
ник культури України і Росії.

Поява українського колективу в Москві
дістала підтримку створеного в той же час
Об'єднання українців Москви (нині Регіональна
громадська організація «Українці Москви»), яке
притягнуло і об'єднало кращих представників

української інтелігенції столиці Росії – вчених,
космонавтів, діячів культури і мистецтва – всіх
тих, хто зберігає в серці любов до національних
джерел історичної Батьківщини.

Творчий напрям Української народної
капели Москви – це популяризація української
пісенно-хорової культури в Росії. В репертуарі
поряд з народними піснями особливе місце
займає українська духовна музика – твори М.
Ділецького (XVII ст.), М. Березовського і Д.
Бортнянського (XVIII ст.), М. Леонтовича і А.

Кошиця (XX ст.), а також хоріві п'єси сучасних композиторів: В. Герасимчука, В. Філіппенка, П. Майбороди, Г. Струве та ін.

В колективі – понад 70 учасників. Це не лише етнічні українці. Любов до української пісні привела в капелу росіян і вірменів, євреїв і білорусів. В капелі є солісти, дуети і вокальні ансамблі, які мають свої репертуари. В музичних програмах капели беруть участь інструменталісти – баяністи, скрипалі та бандуристи. Творчий ансамбль солістів і хористів поставив оперу М. Лисенка «Наталка-Полтавка». Вивчення українських традицій і національних звичаїв, відтворення їх в концертних програмах надає виступам капели особливий колорит – це літературні композиції «Святий Вечір», «Великдень», «Весілля».

На базі Української народної хорової капели проводиться Культурно-просвітницька програма під назвою «Український музичний салон в Москві». В красивій залі Культурного центру України в Москві на Старому Арбаті кожного вівторка місяця збираються ті, хто любить за-

душевну і милозвучну українську пісню і слово.

Колектив капели приймав участь в Міжнародних пісенних фестивалях в Україні, Польщі, Фінляндії, Швеції, Німеччині. На Різдво 7 січня 2007 року капела колядувала в храмі Св. Володимира в Парижі.

В травні 2006 року для москвичів відкрилася бібліотека української літератури, в затишних залах якої проводяться творчі зустрічі і вечори, в яких приймає участь Українська народна хорова капела.

В Москві існує Дитячий культурно-освітній центр при школі ч.124 на Малій Бронній, де успішно розвиваються українські дитячі художні колективи «Горлиця» і «Мальва».

Виховання юного покоління відкриває перспективу для дальшого збереження і розвитку української літературної і музичної традиції в багатонаціональній культурі Росії.

Хай щастить Вам, дорогі земляки!

*Лідія Служ,
пресова секретарка СУА*

З гумором легше йти по тернистій дорозі життя!

Дотепні дефініції

- Автократи – власники автомобілів
- Автобіографія – паспорт до автомобіля
- Автограф – сам собі граф
- Альтанка – співачка, яка співає альтом
- Варвар – чоловік Варвари
- Диктатор – письменник, який диктує свої твори
- Доганяти – виносити догани
- Кіннотник – композитор, який пише музику до кінофільмів
- Консерваторія – домашнє консервування овочів
- Лихоманка – погано зварена каша
- Малярія – наука про малярство
- Мисливець – людина здатна мислити
- Мотоцикл – цикл поезій про автомобіль
- Самовар – чоловік під час жінчиної відпустки
- Секретарка – любителька секретів
- Стежити – протоптувати стежку
- Холодильник – річ, що зберігає тепло домашнього вогнища
- Часник – механізм для відмірювання часу
- Язичниця – жінка з довгим язиком

Історія української вишивки

Докладний вік українського орнаменту ще мало досліджений. Відомо тільки з рукописів літописців з часів прийняття християнства, що вже тоді існувала вишивка. Мимо того, на думку сучасних дослідників, у вишивковому орнаменті залишився ще деякий слід із передхристиянської минувшини. Наприклад, ще й досі зустрічається у вишивках гачковий хрест, зірка, трикутник і меандер-безконечник. Усі ці взори мали колись символічне значення, але з часом пішло воно в забуття, хоч ті орнаменти повторювались у вишивках віками.

Дальший розвиток вишивкарства, згідно з твердженням професора історії мистецтва Г. Павлуцького, завдячуємо торговельним зв'язкам з іншими країнами. Зі своїм крамом купці привозили в Україну нові мотиви, форми й орнаменти. З Персії і Середньої Азії прийшов рослинний мотив на лівобережжя, а з Малої Азії і Сирії йшов геометричний орнамент через Балкани на правобережжя України.

З прийняттям християнства з'явилися візантійські мотиви. Візантійський рослинний орнамент найбільше поширився на лівобережній Україні. Сліди його можна побачити на фресках в Софійському соборі в Києві. В добу ренесансу значний вплив на орнаментику мала Франція, виробляючи дорогі, багато гаптовані тканини. Звідти вплив на одяги козацької доби, гаптовані шовком, сріблом і золотом.

Крім вищезгаданих впливів на стиль вишивки поклала свій слід природа. Лагідні кольори степів лівого берега Дніпра творили ніжні мотиви в пастельних барвах, а карпатські проявляли буйність гір у живих, але гармонійних кольорах. Можливо тому вишивки в Україні мають свій окремих і типовий для даної місцевості композиційний спосіб вишивання і добір барв.

Згідно з твердженням проф. Павлуцького перші українські орнаменти й вишивки були геометричні. На одязі скитів, зображених на старовинній вазі, яку знайдено при археологічних розкопках, видно лінії, кільця, зигзаги у вільній сполуці. Композиція геометричних взорів тривала довго й поступово набирала досконалості.

Україна, як хліборобська країна, вирощувала льон, ткала полотно, шила з нього одяг, часто прикрашаючи вишивкою. Припускають, що започаткуванням вишивкарства з давньої давнини було сполучення швів кольоровими нитками чи змережуванням. Згодом те сполучення набирало різноманітності й зближувалось до способу вишивання. Згадується, що одним з перших способів вишивання було заволокання на Поліссі, а низинка на Гуцульщині. Отже, припускається, що перше вишивання в своєму розвитку йшло шляхом наслідування взорів ткацтва. Для вишивання вживалось навосковану льняну нитку, т.з. заволочі. Назва ниток для вишивання – заволочі залишилася ще на Полтавщині. Така вишивка творила блідо жовтий орнамент. Згодом почали фарбувати нитки рослинними фарбами. Коли при кінці 19-го століття рослинні фарби замінено фабричними, мистецтво кольористики занепало, бо фабричні нитки не давали такої м'якості, пастельності й гармонії барв.

Наступний послідовний розвиток способу вишивання після заволокання і низинки був лиштства, або настилування чи гладь. Геометричні лінії взору часом вимагали заповнення, а настилування саме до того надавалося. Характерним для Полтавщини й Полісся був ще спосіб вишивання вирізуванням, хоч уклад орнаменту й кольори були різні. На Полтавщині вживали пастельні барви, а на Поліссі біло-червоно-чорні і називали цей спосіб вишивання "різь", можливо від слова різати.

Переломом в стилізації вишивкарства в Україні була поява хрестикового стібу в кінці 19-го століття. Новий хрестиковий спосіб вишивання був перенесений в Україну з Китаю мандрівними купцями. Він витиснув усі інші способи вишивання, бо був легший і не вимагав зусиль і напруги при виконанні взору. Незадовго майже усе вишивкарство в Україні перейшло на хрестиковий спосіб вишивання. Це так завелось і затвердилося, що й досі багато людей вважає, що хрестиковий спосіб є чисто український. Залишились ще старі способи вишивання у деяких частинах Гуцульщини й Полісся.

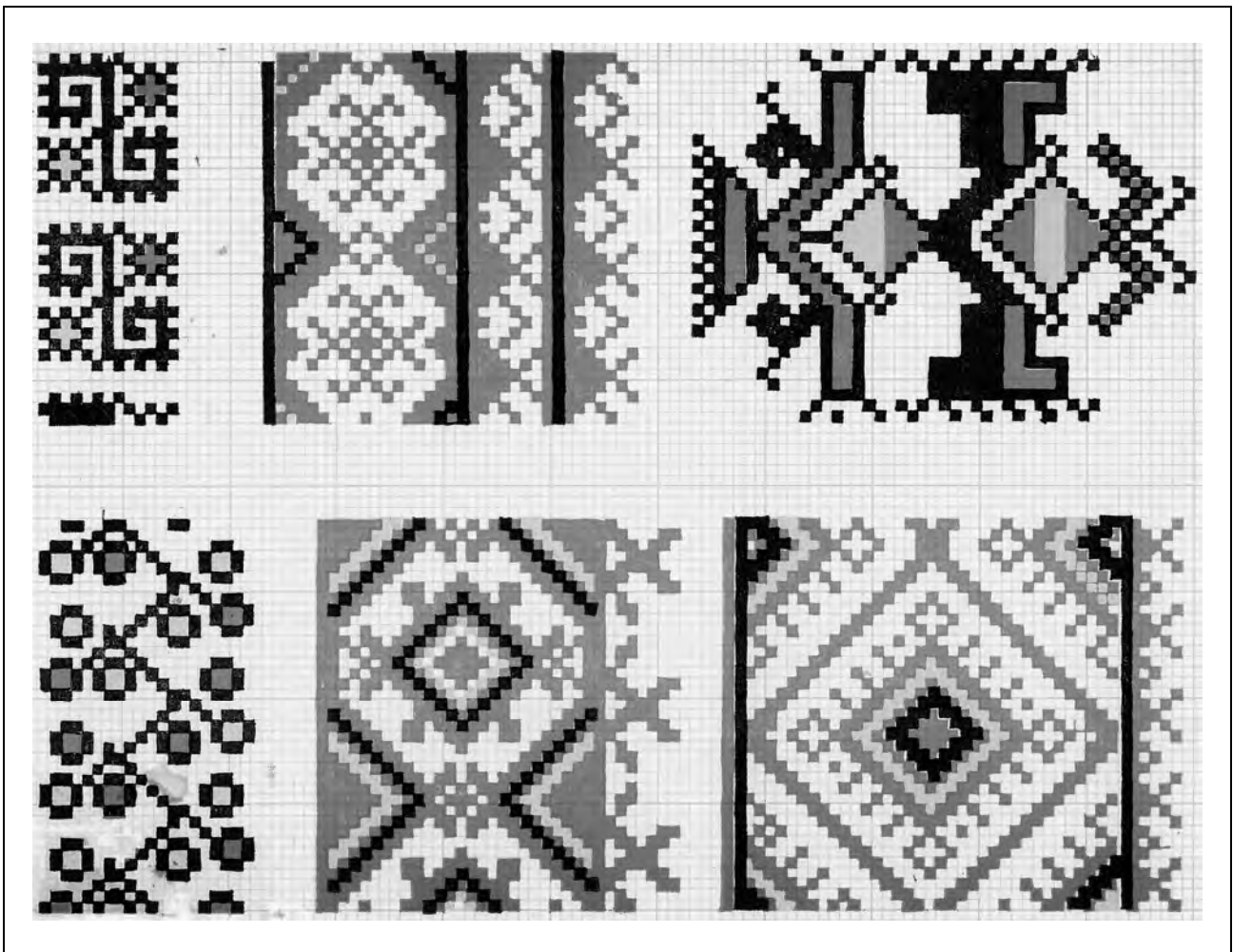
Коли появився хрестиковий легкий стіб, жіноцтво села в пошуках за новими взорами

часто наслідувало чужі, мало мистецькі зразки. Знову ж в умовах радянської дійсності появились так звані тематичні вишивки і килими з портретами вождів, емблемами, закличками й лозунгами. На щастя, на упадок стилю в орнаментиці звернули увагу деякі українські вчені, історики мистецтва, археологи, мистці, створюючи майстерні прикладного мистецтва. До них належали: згаданий проф. Г. Павлуцький, історик Данило Щербаківський – директор київського музею, археолог Вадим Щербаківський, мистець-маляр Самокиш, архітектор і маляр Василь Кричевський та багато інших. Усі вони в міру можливості в тяжких умовах терору й поневолення старались зберегти скарби

української культури, зберегти її національне обличчя.

А тут, на чужині за почином Союзу Українок Америки повстав Український Музей в Нью Йорку, який згуртував біля себе знавців, ентузіастів і любителів народного мистецтва, щоб в ньому зберегти ті скарби, які знайшлися по цей бік океану. Вони переходитимуть з покоління в покоління, будучи історією і душею народу.

Опрацювала **Ярослава Панчук**,
культурно-освітня референтка
74-го Відділу СУА, Округа Чікаго.

*Взори з жіночих сорочок. “Українські взори”, серія 5, ст. 8.
Три взори на горі і перший зліва на долині – з Буковини, другий і третій на долині – з Гуцульщини.*

В десяти сумні роковини

Лідія Бурачинська

Вдячна долі, що дала можливість пізнати життя і працю світлої пам'яті пані Лідії Бурачинської. Для мене Вона була вчителькою громадського "діла", доброю дорадницею, взірцем шляхетної і безкорисної людини. Велика патріотка без територіальних і релігійних упреждень, обережний дипломат у всіх громадських справах, що дуже часто з тугою розповідала про зелену Буковину, де пройшли Її молодечі роки. До життєпису нашої Почесної Голови дуже влучно можна примінути рядки з поезії Ліни Костенко: *Тяжка моя нива, За ціле життя не вижну її ..*

Нас усіх, що об'єднані в жіночих організаціях, чекає невижата нива. Вона тепер "вільна", але така незріла і поросла кукілем. Чи ми, співпрацюючи з нашими посестрами, зберем рясний врожай? Чи прийде колись молода зміна? Ці питання завжди турбували Почесну Голову!

Але вернімся до кінця 60-их років, коли я вперше познайомилася з п. Бурачинською та мала нагоду пригланутись співпраці між двома визначними жінками: Стефанією Чижович-Пушкар і Лідією Бурачинською. Вони ніжно називали себе "Фунцю і Лідуню". Завжди метушилися заклопотані, але спільно вирішували справи Союзу Українок Америки і СФУЖО. Як тішилися вони, коли в 70-их роках масово напливало молоде членство. Тоді в домі СУА до півночі стукотіла велика незграбна друкарська машинка...!

Пані Ліда писала і писала: статті до журналів, енциклопедій Українознавства, сама вела особисте і організаційне листування. Уважно слідкувала за мистецькими виданнями в Україні і читала, читала, виписувала всі цікаві видання. Мрією обох Пань було видати посібник "Українського народного мистецтва". Заохочувала молодих талановитих жінок дописувати до журналу "Наше Життя". Про це розказала мені "Марічка" – Марія Пискір, авторка книжки "Тисяча доріг".

Наша Голова була дуже скромна, це правда! Але ж духово була така багата! Ніколи не нарікала на співробітниць чи приятелів. Кожному вибачала за нетакт чи зайве слово. Вона не мала часу займатися дрібницями, чи примхами.

Світлої пам'яті п. Бурачинська мала багато приятелів, але найбільш сумно і самотньо Вона почувалася, коли з Кракова перевозила тлінні останки свого 9-ти літнього сінка Василька на перепоховання біля могили своєї матері. Надіялася також, що може хтось знає про долю Її чоловіка, арештованого більшовиками ще в 1939-у році. Листувалась з "Меморіалом" у Києві, розпитувала, чи не має вісток про нього.

Як я вже згадувала, що п. Бурачинська дуже багато читала. В нашій вітальні сідала в улюблене місце біля вікна і перечитувала всі газети і журнали, опісля відбувались "гарячі" дискусії. Після операції катаракти Їй заборонили читати кілька днів, але на другий день я побачила, що Вона делікатно підносила перев'язку на оці і читала. По-геройськи перенесла три важкі операції. Протягом чотирьох років Їй був потрібний цілоденний догляд. Три останні роки щиро піклувалася нею Валентина Гуменюк. Весела Валя доглядала Її з справжньою посвятою. Водила на прогулянки, варила борщ і розважала улюбленими піснями, одна з них:

*Будять рідні села і зорю, і росу,
Любов до землі все життя пронесу.*

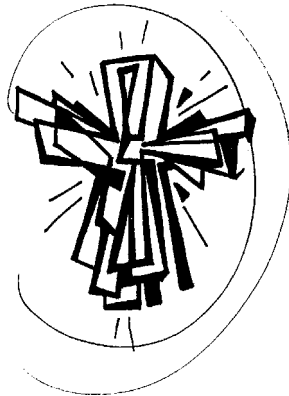
Надранком 30-го січня пані Бурачинська встала з постелі, розбудила Валю, просила вигнати невідомих осіб, що прийшли Її арештувати. Валентина поклала Її в ліжку, накрила. Пані Бурачинська поцілувала її і подякувала за опіку. Це були Її останні слова.

Світлу пам'ять про нашу Почесну Голову збережемо в серцях і думках.

— *Наталія Даниленко.*

Теодфіля Мельничук (1932-2008)

*“Відлітають сірим инурком
журавлі в вирій”*

Відлітають у вирій наші рідні, друзі і знайомі. Їхні світлі особистості ніколи і ніким не можна замінити. Відлетіла у вирій незаступима для нас тут усіх – завжди привітна і усміхнена Тося Мельничук. Однак, пам'ять про Тосю назавжди залишиться з нами і віра, що колись у Всесвіті зустрінемося. Життя земне таке непередбачене – кожну хвилину з родиною, приятелями та співробітниками шануймо!

Життя Тосі було часами жорстоке. Вона народилася в селі Берестяне біля Самбора в 1932 році. Батьки – Юлія і Лев Маркусі мали семеро дітей, троє з них померли у дитинстві. В часі воєнної хуртовини батько Тосі належав до українських організацій і безумовно мусів податися на Захід, сподіваючись, що скоро повернеться. Родина була змушена розділитися. Батько з найстаршою Тосею і сином Володимиром перейшли кордон, мати залишилася з трилітньою Христинкою і тримісячною Олею. І так почалися мандри в невідоме з вірою, що в невдовзі зустрінуться.

В кінці 50-тих років батько Тосі довідався про долю дружини і дочок. Тося багато

разів їздила в Україну, відвідувала маму і сестер, допомагала їм, як лише могла. Подібні трагедії розлученої родини зустріли багатьох із нас.

Познайомилася я з Тосею в 1965 році – саме в той час, коли організувався 90-й Відділ СУА. Тося була одружена з Мирославом Мельничуком, була у них доня Ліда – радість їх життя. Тося мала гарний голос і співала разом з

Даркою Шуст веснянки на хрестинах 90-го Відділу, де ми старалися відтворити українські Великодні звичаї. Дещо пізніше у Філядельфійській Окрузі СУА відбувалися дворічні курси "народного мистецтва". Тоді ще жили справжні знавці цієї ділянки: Стефанія Пушкар, Лідія Бурачинська, професори Петро Одарченко і Петро Мегик. Тося з великим захопленням почала вивчати вишивку. Марія Кондрат подбала, щоб вона отримала звання майстрині української вишивки в штаті Пенсильванія.

Будучи головою 90-го Відділу, була доволі вимоглива і винахідлива. Працювала у різних ділянках праці СУА. Влаштовувала мистецькі виставки, покази моди і т.і.

Повдовівши, далі була активна в СУА, аж довга і виснажуюча недуга заломила її сили. Приятельки Тосі – ми старалися її відвідувати і потішати. Невідрадли обставини у "домах піклування" незмогли її повернути здоров'я. Зупинився останній віддих Тосі на самоті у четвер 23 жовтня 2008 р.

Наше глибоке співчуття доні Ліді, сестрам в Україні, братовій Євгенії з родиною, приятелям і знайомим.

Відлетіла у вирій ще одна праведна і світла людина. Ми її не забудемо – вічна їй пам'ять.

— *Наталія Даниленко*

Леся Романишин

З великим сумом зібралась українська громада міста Норт Порту, щоб попрощати св.п. Лесю Романишин, яка відійшла у вічність 6-го вересня 2008 року, проживши дев'ятдесят років. З жалем в серцях пращали свою посестру членки 56-го Відділу США.

Її шляхетність і доброзичливість оцінювали всі, хто мав нагоду її знати. Як людина глибокої віри і позитивних поглядів, вміла потішити стурбованих, дати розраду і поміч потребуючим. Робила це з любови до людей.

Леся народилася в селі Рибники, де ходила до народної школи, а середню освіту закінчила у місті Бережанах. Одружилася з вчителем Романом Романишином і там жили до другої світової війни. В 1944 році залишили рідну землю і почали шлях скитальщини. Прибувши до Сполучених Штатів Америки, довгий час жили в місті Гартфорд, де обоє були активні в церковному і громадському житті. Там Леся вступає в члени Союзу Українок Америки і працює в різних референтурах. Згодом родина переїжджає до Стемфорду, де професор Рома-

нишин навчав в семінарії. Багато часу присвячували допомозі семінаристам, студентам, священникам, а двері їхнього дому були відкриті для кожної людини.

Коли прийшов час заслуженого відпочинку, родина Романишиних переїжджає на Флориду до містечка Ворм Мінерал Спрінгс і тут включається в українське життя міста Норт Порту. Леся стає одною з засновниць 56-го Відділу США. Вона активно допомагала в організації різних починів і імпрез Відділу. Відзначалась жертовністю на різні добродійні цілі.

Ще дочекалась нагороди ХХVІІІ Конвенції США в Дітройті цього року – грамоти "П'ятдесятилітньої членки США". Пращали Шановну Лесю членки 56-го Відділу, в домовину вложили емблему США і грудочку землі з України, яку покійна так безмежно любила.

Згідно з традицією Відділу, ми пращали її білими рожами, які склали у стіп домовини. Нехай буде легкою Їй земля Вашингтона, а пам'ять про неї буде завжди з нами.

—Марія Наваринська

Пресовий Фонд Журналу "Наше Життя"

У пам'ять **бл. п. Людмили Березяк Чайківської**, членки і основниці, довголітньої імпрезової референтки 43-го Відділу США ім. Олени Пчілки, на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" зложили: по 100 дол. Анна Максимович і Олександра Яцкевич; по 50 дол. Наталія Даниленко, Марта і Богдан Ковч, Анна Олійник, Люба і Маркіян Онуферко, Віра Пак; по 40 дол. Уляна і Дмитро Луців; по 25 дол. Марта Онуферко Де Блю і Мерилен Де Блю, Оленка і Володимир Карпинич, Галина Кривуша, Іванна Пенкальська; по 20-дол. Ольга Бохна, Оксана Гораєцька, Стефанія Григорчук, Ксеня і Богдан Коженювські, Надія Кузьма, Анастасія Сагата, Анна Суха; по 10 дол. Ольга Диміцька, Стефанія Колодій, Марія Плахта. Разом 760 дол. Управа 43-Відділу США, Округа Філядельфія.

В світлу пам'ять **бл. п. Людмили Чайківської**, замість квітів на Її могилу, складаю 50 дол. На потреби журналу "Наше Життя". Анізія Гіль.

Складаю 100 дол. на журнал „Наше Життя” в **подяку п. Дарії Гензі** за безкоштовне позичення народного строю моїй доні Ксені для участі у вшануванні 75-ліття Голодомору у Фініксі, Арізона. Оксана Комарницька.

КРУТИ

„На Аскольдовій могилі
Поховали їх
Триста учнів українських,
Славних, молодих.
На Аскольдовій могилі –
Триста молодих,
По кривавій, по дорозі
Нам іти у світ”.

—Павло Тичина.

17 січня 1918 року проти молоді Української держави Радянська Росія розпочала військову агресію, оголосивши війну Центральній Раді. Три більшовицькі армії вдерлися на Україну. Створити боєздатну армію Рада не спромоглася, хоча на той час на Україні перебувало біля двох мільйонів добре вишколених українських вояків, що пройшли горно Першої світової війни. Проти більшовицьких банд Муравйова спішно було відправлено з Києва студентський курінь Січових Стрільців, що нараховував 300 добровольців – студентів і гімназистів віком від 15-ти до 22-х років.

Нерівний бій з ордою Муравйова українська молодь вступила біля залізничної станції Крути. Героїзм і жервенна мужність української молоді не змогли зупинити багатотисячну навалу червоногвардійців, але своїми тілами призупинили на певний час московські банди, щоб дати змогу делегації УНР у Брест-Литовську провести переговори.

Полонених хлопчаків п'яна московська матросня після жаклих тортур розстріляла з кулеметів, перервавши їх передсмертну пісню „Ще не вмерла Україна...”.

Перепоховання останків героїв Крут відбулися 18 березня 1918 року у Києві.

Так загинули дійсно патріоти і герої України на відміну від керівників Центральної Ради, що не спромоглися організувати відсіч московським окупантам, пославши на вірну смерть не вишколену у військовій справі молодь. Це треба нам пам'ятати, особливо у наш сьгоднішній час, коли Росія повсякденно веде агресивну політику щодо України.

—Лідія Слиз

АКТ З'ЄДНАННЯ

22 січня 1919 року на Софіївському майдані в Києві при великому зборі киян і Українського війська у присутності представників іноземних держав та делегації з Галичини було проголошено Універсал про злуку двох Українських держав – Української Народної Республіки та Західно-Української Народної Республіки. „Від нині зливаються в одно віками відділені одна від одної частини України – Галичина, Буковина, Закарпаття і Придніпровська Україна в одну Велику Україну. Сповнилися віковічні мрії, для яких жили і за які вмирили найкращі сини України” – проголошувалося у Маніфесті.

В цей день я хотів би повернутися спогадами у 1989 рік, коли з ініціативи патріотичних організацій було проведено акцію живого ланцюга від Західних кордонів тоді ще СРСР до Києва у пам'ять 22 січня 1919 року. Напередодні до Києва автобусами виїхали численні делегації з Івано-Франківщини. Ми везли з собою синьо-жовті знамена, нашу пресу, різдвяні вертепи. Вночі перед Житомиром нас зупинила міліція. До автобуса підійшов капітан і сказав, що дорога на Київ закрита. Потім, оглянувшись, попросив наші газети і шепнув:

– Їдьте через центр Житомира, там вільно.

В Житомирі ми були десь опівночі. На виступ нашого вертепу зібралися численні мешканці міста, бо ми зупинились на центральній площі. Почалися жваві розмови з житомирянами. До мене підійшли три юнаки і попросили дати їм якнайбільший синьо-жовтий стяг. Невдовзі прапор замайорів над дахом обласної Ради.

Вранці ми стояли в ланцюгу на одній з центральних вулиць Києва поруч з святково одягненими людьми з написом „Січеслав”. Це мешканці Дніпропетровська приїхали на свято Злуки з історичною назвою свого міста. З цього часу пройшло 20 років, а українські мовновладці до цього часу не спроможуться повернути давньому козацькому місту його назву, названого більшовиками ім'ям ката українського народу і власного сина Петровського. Далі був вщерть наповнений Софіївський майдан...

—Святослав Левицький

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. LXVI

JANUARY 2009

SHARING THOUGHTS, VIEWS, & NEWS

As has been the tradition for many years, the UNWLA was invited by the Voice of America to greet the people of Ukraine on the occasion of Christmas and New Year's. On December 26, Anya Dydyk-Petrenko contacted me from the VOA studio in Washington, D.C., and the greeting was recorded for airing on New Year's Eve; however, Ms. Dydyk-Petrenko also confirmed that, after 59 years on the shortwave airways of Ukraine, due to lack of funding, the program would be ending. The New Year's Eve program would sadly be its last. VOA began its long run on shortwave radio in Ukraine on December 12, 1949. It became a beacon of hope, providing truthful information about Ukraine, the United States and the world in general.

“Unfortunately, we are going off the air at a very crucial time for Ukraine,” Ms. Didyk-Petrenko observed. Because greetings from the other major Ukrainian-American organizations who had annually contributed to this Christmas/New Year airing could not be recorded before VOA's last program, UNWLA's greeting would be the only one aired—the last greeting offered from Ukrainian Americans to Ukraine on New Year's Eve 2008. And I was very honored to be the one delivering this historic greeting.

I would like to commend all our Regional Councils and Branches for enriching our communities' Christmas season through their many programs. Many of you bring our magnificent Christmas koliady to the homes of friends and neighbors, enhancing the atmosphere of this blessed season. The Branches or Regional Councils who administer our preschools instill in our children the love of our traditions while impatiently awaiting the coming of Saint Nicholas with them; some of you prepare Christmas baskets filled with traditional Ukrainian Christmas Eve dishes and deliver them with affection and warm greetings to elderly UNWLA members or to other elderly and housebound members of our communities. And what would the Christmas season be without the traditional “yalynka”? Hosted annually by many of our Branches, these festive events bring people together to decorate a Christmas tree with traditional hand-made Ukrainian ornaments; often, the trees are displayed in American venues and become a way of sharing our rich culture with our non-Ukrainian neighbors.

In connection with this theme, on December 12, I was very happy to attend the Regional Council of New York's traditional, annual “Christmas Tree lighting.” As part of this wonderful program, the members of Branch 127 beautifully sang several Christmas carols. One of these was “Shchedryk” or, as the melody is known to non-Ukrainian audiences, “Carol of the Bells.” Also known as the “Ukrainian Bell Carol,” this is a choral miniature work created by composer Mykola Dmytrovych Leontovych. Throughout the piece, a 4-note motif is taken from an ancient pagan Ukrainian New Year's chant. “Shchedryk” premiered in December 1916, sung by students at Kyiv University, and was introduced to Western audiences by the Ukrainian National Chorus during its concert tour of Europe and the Americas. It premiered in the United States at Carnegie Hall on October 5, 1921, and was later adapted into an English-language version by Peter Wilhousky in the 1930s. Since then, many notable American musicians and singers have performed this well-known melody.

This month brings the swearing-in of our newly elected President in our nation's capital. The UNWLA is one of the supporting organizations of a reception to be held by the U.S-Ukraine Business Council at the Ukrainian Embassy in Washington, D.C., on January 21, in honor of the inauguration of Barack Obama, the 44th President of the United States. The UNWLA offers its continued support for the continued constructive and friendly relations between the people of the United States and those of Ukraine. We wish the incoming leader of this great country health and success as he begins the very difficult road of ensuring the safety and well-being of our citizens during these economically uncertain times that affect all of us. We also trust that the U.S. government will further support Ukraine's continuing road to economic and political stability.

In the name of the Executive Board, allow me to wish our UNWLA membership and all of our dedicated readers much health and happiness for a 2009 filled with God's blessings. Let us pledge to work together to achieve the UNWLA goals formulated during our recent convention and summarized in the past three issues of *Our Life*.

Best wishes for health and happiness in the coming year.

Marianna Zajac
President

Notes from the Editor

Milestone. *Our Life* is celebrating its 65th anniversary this year, and we hope to focus on this theme in the issues to be published this year by featuring articles, archival materials, photographs and illustrations that encapsulate the history of the magazine, those who envisioned it, and those who nurtured it over successive decades. We hope that readers will help us in this endeavor by sending letters or commentaries about *Our Life's* past and suggestions for what they would like to see in future issues.

Project Brag Pages. This month also marks the tenth anniversary of the death of Lydia Burachynska, a former UNWLA president and long-time editor of *Our Life*. One of the most appealing features of the issues edited by Ms. Burachynska during the 1960s and 1970s was a concerted effort to illustrate that members of our UNWLA community had daughters, granddaughters, daughters-in-law, nieces, cousins, and goddaughters who were interesting young women in their own right and enjoying academic, artistic, or professional successes. In the hope of resurrecting what I consider a dormant treasure that has been given only minimal attention over the previous two decades, I invite UNWLA members to forward articles, paragraphs, or even lists about the young ladies in their lives who deserve recognition for their accomplishments. Please forward your submissions to editor Tamara Stadnychenko c/o UNWLA headquarters. **We ask that all contributors include a telephone number to allow us to acknowledge submissions and verify information.**

Corrections. On the back inside cover of October-November and December 2008 issues, the list of Executive Board and National Board members was not updated to reflect post-election and administrative changes. The new UNWLA Corresponding Secretary is Daria Drozdovska. The current president of New England Regional Council is Zoryana Mishtal. The current president of New York-Central Regional Council is Maria Cade. The current co-presidents of New York-North Regional Council are Zinnia Dzus-DeBole and Didi Butenko. On the front inside cover of these issues, we also inadvertently neglected to note that Lidia Babiuk Slysh is a member of *Our Life's* editorial board.

Vasyl Barka: A Story About Storytelling

by Jean-Pierre Cap

The text for this article was the basis for an oral narrative I was invited to record in the context of the 61st Conference on Human Rights, held at UNESCO in Paris, September 3–5, 2008. The narrative was video-recorded in New York and was to be presented at the Paris conference as part of a new and imaginative program called “Le Coin du Raconteur” (The Storyteller’s Corner). It was intended for convention participants who, perhaps understandably, tire of listening to the usual genre of papers read at such conferences. The new-format stories, decidedly less academic and more human in texture, were to be placed on the UN’s Web site and the video-recorded CDs deposited in the UN’s archives.

During virtually all of his adult life, Vasyl Barka was destined to struggle for survival in conditions of mass extermination, political oppression, ethnic prejudice, and threats of violence against his person. Having survived the 1932–1933 Famine-Genocide in Ukraine, which led to the death of millions of peaceful, productive peasants by the most cruel and drawn-out process imaginable—starvation—he vowed to bring this horrendous crime against humanity to the attention of the world.

Like the millions of victims* the world never hears of, Barka, despite his talent and productivity, was ignored by the media. Indeed, he had been broadcasting and writing for decades before I heard of him when, quite by chance, I came across his masterpiece novel at a used-books stall on the banks of the Seine in Paris. Its title in French, *Le Prince jaune (The Yellow Prince)*, caught my attention; looking more closely, I discovered that the book was about the Famine-Genocide inflicted by Stalin upon the Ukrainian people in 1932–1933.

In 2001, I had the opportunity to meet Barka in person in the United States—at his modest

home in the Pocono Mountains. Finding it awkward to follow the ancient Greek custom of bringing a poet goat’s milk and honey, I settled for something a little less arcane and brought him several jars of berry jam of my own making, which delighted him as much as it surprised him. We talked for almost five hours.

There was much I wanted to learn directly from him about his life during the most tragic century of Ukraine and the world. Barka pointed out that he had been born in a Ukraine in which all texts in the native language of the inhabitants could not be published, in a Ukraine in which children could not be taught in their native tongue. For over 300 years, Moscow’s goal had been to assimilate Ukraine and Ukrainians. While other peoples were developing their own literature and identity, Ukrainians were deprived of the opportunity to do so, to the point where many in the world beyond Ukraine’s borders thought of them as Russians.

It was under the czars that Russia first engaged in cultural genocide against Ukraine. But thanks to the power and beauty of the poetry of Ukraine’s bard Taras Shevchenko—poetry rooted in Ukraine’s rich history and folklore, the cultural and national spirit survived. During the country’s brief period of independence from 1918 to 1921, and during the 1920s when the country managed to preserve Ukrainian as its official language, Ukrainian culture made great strides.

But it was these strides that, in the early 1930s, alarmed the Soviet government because what was occurring in Ukraine was jeopardizing Moscow’s long-held ambition to assimilate Ukraine culturally as well as politically. Stalin, though a Georgian by birth, had become a Russian chauvinist and reintroduced cultural oppression. Barka re-

* Viktor Yushchenko, President of Ukraine, who has taken a keen interest in all aspects of the Holodomor, maintains that the genocide claimed 10 million victims—an estimate which corresponds to that of the Soviet leadership of that period, including Stalin himself, as well as to that of later historians relying on demographic analysis. Raphael Lemkin, a Holocaust survivor who coined the word “genocide,” used it to characterize the total communist campaign against the Ukrainian people, which included (beginning in the 1920s), the destruction of 1) Ukraine’s “brain”—the intelligentsia, Ukraine’s “soul”—the Ukrainian Autocephalous Orthodox Church, Ukraine’s “spirit—the peasantry, the repository of the Ukrainian language and popular culture.

membered the tragic events that followed well. He was 24 when Stalin unleashed his murderous policy of collectivization in Ukraine. The purpose, ostensibly to modernize agriculture, was “to teach the Ukrainian peasants a lesson”—to punish them for their patriotism and resistance to russification. Stalin ordered the requisition of all grain and food products for the peasants, and the order was carried out by some 20,000 Russians or russified “activists”—many of them hardened criminals. Approaching their task with utmost brutality, they even prevented the starving peasants from searching anywhere for food or work. Foreign aid was refused. Barka was one of the millions trapped in the famine. He saw his family, his neighbors, and his friends suffer in agony for months while dying of hunger. He was traumatized by his own suffering and by that of the people around him.

Having survived, Barka vowed to bear witness and tell the world of what he had lived through and the millions who had perished. At the age of 91, with a voice still trembling with the horror of what he had witnessed, Barka told me: “Mr. Jean-Pierre, I swear I tried as hard as I could, [but] . . . certain forms of suffering and emotions cannot be described. I did not find in my head or in my heart the means to express suffering of that kind by so many, for so long.”

After the Famine, Barka studied European medieval literature, especially Italian and French, at Moscow State University. He wrote his doctoral dissertation on Dante’s *Divine Comedy*. With a touch of grim satisfaction, the old poet told me that he had managed to weave the theme of the Famine-Genocide into the tissue of his analysis of Dante’s “Inferno.”

A couple of years later, in 1941, Barka was fighting against the Nazis who were trying to destroy communism while killing as many Slavs as possible to create the Lebensraum that Hitler hoped to settle with Germans. Gravely wounded in 1943, Barka was taken to Germany as a prisoner of war. Liberated at the end of the war, he was faced with a new worry—being sent back to the Soviet Union and the prospect of living again under Stalin’s brutal tyranny. Like many others, Barka managed to avoid this fate and emigrated to the United States in 1949.

By this time, the cold war had already begun, and the United States was already engaged

in countering the barrage of lies launched by the Soviets against American democracy and the free world. One of the most effective ways of doing so was by communicating with people behind the Iron Curtain directly, in their own languages. Barka was one of the writers and journalists selected to write and edit for Radio Liberty and Voice of America.

In his spare time, he wrote several poetic works of considerable length and importance. By 1962, he had also completed *The Yellow Prince*, the book I later discovered in Paris. Titled *Zhovtyi Kniaz* in Ukrainian, it is a book that describes the Famine-Genocide comprehensively and profoundly. No phase, no aspect of the human catastrophe is omitted. No subsequent accounts or testimonies add significant information that is not contained in Barka’s masterpiece. The structure of the narrative creates poignant suspense; the reader does not merely want to know what happens next, he is worried about what might happen next. During our visit, Barka explained to me that he was much more preoccupied by the need to bear witness, to tell the whole truth, than by the desire to create a great novel. Nonetheless, the reader realizes that the story is told by a true storyteller, by a great poet inspired by profound feelings.

Barka was widely admired in the Ukrainian community in New York, and many people knew the book he was working on was about the Famine-Genocide. At one point, a member of the Russian Mission to the United States contacted Barka and urged him not to “defame the Soviet Union” by writing about the famine. Even decades later, the Soviets wanted to keep their horrendous crime against Ukrainians from being revealed. Barka refused to be intimidated, but kept a low profile to prevent unwelcome attention from the Soviets determined to stop him from writing about things they wanted buried and forgotten.

Some time after the 1968 publication of *Zhovtyi Kniaz* in Ukrainian, Barka was persuaded by his friends to take refuge in the Pocono Mountains, at the Ukrainian resort of Verkhovyna. It was there that he spent the last three decades of his life, his freedom restricted even in the free country he had made his home. But even under these conditions, he continued his work with Radio Liberty and Voice of America as well as writing.

In 1981, an excellent translation of *Zhovtyi Kniaz* appeared in French as *Le Prince jaune*, which

was published by Gallimard, one of France's most prestigious publishing houses. Most of the book's run mysteriously disappeared, and the work received scant attention in the press from French literary reviewers and was not widely read. Ten years later, however, a powerful documentary film based on Barka's work was produced in Ukraine. Titled "Famine 33," it premiered in 1991, on the eve of the national referendum on independence. Ukraine voted for independence and democracy, and for Vasyl Barka, this was a personal victory—a victory for the freedom, justice, and truth he had espoused.

Toward the end of my visit with Barka, he opened a thick folder and showed me what was apparently his last manuscript. The margins were filled with corrections and additions. With a wink, he said, "This is ready." I asked if it was a sequel to *The Yellow Prince*. Barka simply smiled.

After Barka passed away in 2003, I asked Professor Eugene Fedorenko, charged with the disposition of Barka's archives, what the manuscript was about. "The Famine," he replied. As I had suspected, the heroic writer had fought to the end.

Epilogue

During the conference in Paris, I was disappointed to learn that the stories recorded by the *raconteurs*, including myself, would not be played as promised. I was told that they would first have to be cleared by the UNESCO/UN officials in Geneva and/or New York. Although the explanations given were vague, I was shocked to learn that the stories illustrating grave human rights violations had to pass yet another test—apparently a test of political correctness, and this despite the fact that the stories had already been evaluated in New York prior to being recorded. By whom and according to what criteria they were to be evaluated again was never made clear to me, nor did anyone officially inform me, as promised, of the outcome of this additional evaluation. Unofficially, however, I was informed that a Russian representative objected to placing my story on the Web site of the United Nations. Since my story had been judged to be the best of those submitted, it was decided that none of the other stories would be accepted either. No regrets of any kind were expressed.

I was to have another disappointment during a break-out meeting following a general

session on ways to prevent human rights violations committed by governments. When given the opportunity to speak, I stated my firm belief that in all cases of mass repression the identity of all perpetrators at all levels should be made public and that appropriate punishment be meted out. I added that, to the fullest extent possible, victims should be identified, comforted, and compensated or appropriately memorialized. I then explained that in order for this to occur, democratic governments succeeding criminal governments should take the initiative in this lustration process.

As long as I spoke about principles, there were no objections. However, when I deplored the fact that the current post-Soviet government of the Russian Federation refuses to give historians access to documents pertaining to the 1932–1993 Famine-Genocide deliberately ordered by Stalin, a distinguished looking gentleman arose, without being invited to do so, and accused me (in a very irritated voice) of "spreading half-truths." I was not given an opportunity to respond that what the world expects today is indeed the whole truth about Soviet crimes. The "gentleman," I was told, was an "observer" and as such had no right to participate. He promptly disappeared after his statement, but I was somewhat mollified by a dozen or so participants who later approached me and expressed their indignation over the altercation caused by the "observer."

My experiences at the UNESCO conference demonstrated to me how seriously post-Soviet Russia takes its status as "successor state" of the Soviet Union. It ferociously defends its Soviet heritage. When the UN committee dealing with the definition of human rights evoked the term of "genocide," Russian representatives strenuously argued in support of a definition so limited that it would not apply to the Famine-Genocide in Ukraine. Recently, the Russian delegation to the UN gloated over their success in blocking recognition of the Ukrainian Famine as genocide, a success accomplished through manipulation, technicalities, and intense lobbying or pressure.

Sadly, instead of disclosing the whole truth and atoning as much as possible for the crimes of its predecessors, as German democratic leaders have done in repudiating the horrendous events perpetrated by the Nazis, today's regime in Moscow attempts to minimize, conceal and even deny the crimes committed under Lenin, Stalin, their

collaborators, and their successors. Russian officials who generally favor turning the page on the crimes of the Soviet era are particularly irritated by references to the Ukrainian Famine-Genocide of 1932–1933. Like Holocaust deniers of an earlier era, today’s Russian leaders claim that there was hunger everywhere in the USSR during the 1930s, not only in Ukraine, and that in any case, only a couple million Ukrainians might have died of “malnutri-

tion.” By defending Russian pride, they engage in perpetuating the Big Lie, a very old problem that existed in the Russian states of bygone years.

Jean-Pierre Cap, Edwin Oliver Williams Professor of Foreign Languages and Literature, Lafayette College, Emeritus, and an Officier des Palmes Académiques. He has published on French and European literature and history.

Ukrainians in Houston Commemorate the 75th Anniversary of the Holodomor

The Houston Holodomor Commemoration Committee (left to right): Martha Noukas, President of UNWLA Branch 118; Natalka Voynarovska; Olia Holowka-Palmer, president of the Ukrainian American Cultural Club of Houston (UACCH); Lydia Bodnar-Balahutrak, Houston area artist and member of the National Holodomor Committee; Irene Potoczniak, and committee chair Larissa Scates.

Early on Sunday evening of November 16, 2008, Ukrainians from Houston and surrounding areas gathered on the steps of City Hall in downtown Houston to remember the horrible events of 1932–1933, when millions of people in Ukraine died of starvation. The commemorative event was organized by three Ukrainian organizations in Houston, Texas—the Ukrainian American Cultural Club of Houston, the Ukrainian National Women’s League of America’s Branch 118, and the Protection of the Mother of God (Pokrova) Ukrainian Catholic Church.

As participants arrived at the vigil, they were greeted with solemn music. Candles were distributed to those arriving while images of the Holodomor were projected onto a screen above the City Hall plaza. On each side of the plaza, poster

board displays created by Martha Noukas, president of UNWLA Branch 118, provided detailed information and illustrations showing the devastation of the famine. The Zhuravli Ukrainian Dancers, dressed in Ukrainian costume, stood on the top steps behind the podium holding church banners, while several members of the community’s youngsters held small Ukrainian flags and Holodomor placards.

The program began with an introduction by Olia Holowka-Palmer, president of the Ukrainian American Cultural Club of Houston, who greeted all the guests and served as emcee for the solemn ceremony. Dr. Ewa Thompson, Rice University Professor of Slavic Studies, was the first featured speaker and set the groundwork for the evening’s event. She described life in Ukraine in the early 1930s and the political apparatus that ruled the

William Palmer reading President Yushchenko's article about the Holodomor

country during that time. In her speech, Dr. Thompson very eloquently summed up who the perpetrators were and described the destruction caused by the Holodomor. She noted that the Holodomor commemorations being conducted around the world were a sign of the strength and endurance of the Ukrainian nation.

Natalka Voynarovska read an essay written by Larissa Scates, chair of the Houston Holodomor Commemoration. Entitled "Holodomor: The Unknown Genocide," the essay addressed the inaccurate and often misleading journalistic reports about the manmade famine in Ukraine.

The next speaker invited to the podium was Gregory Buchai, Honorary Consul of Ukraine. In a moving and poignant tribute to the victims of the Great Famine, Mr. Buchai injected a distinctly personal tone to the commemorative event. The Honorary Consul shared his mother's recollections of the Holodomor and of the horrors she had witnessed as a child. William Palmer then read a moving and somber article entitled "To Remember Holodomor." Written by Ukraine's President Viktor Yushchenko, the article was specifically selected by the Houston Holodomor Commemoration Committee for inclusion in the program as a symbol of Ukraine's power to overcome the horrors of past decades and rebuild itself as a sovereign state.

Olia Holowka-Palmer thanked the guest speakers as well as those who had helped organize the event, giving special thanks to Lydia Bodnar-Balahutrak and Natalka Voynarovska for putting up the visual displays about the Holodomor in downtown Houston's public library. She encouraged everyone to visit the displays which would run through the month of November 2008. For the closing ceremony, Fr. Mykola Dovzhuk was called to the podium and conducted a memorial service honoring those who had died during the Great Famine. Assisting him were altar boys Joseph Kuchta and Alex Pankewicz. After the service, all those attending sang Vichnaya Pamyat. May the victims of the Holodomor tragedy be eternal in our memories!

— *Martha Noukas*

Houston area youngsters standing vigil at City Hall

Свічка Пам'яті — Норт Порт, Флорида

*"Горить моя свічка разом з іншими свічками.
Нехай цей вогонь буде вічний у Соборі людської пам'яті".*

*Іванна Мартинець і Галина Король,
свідок Голодомору*

4-го листопада ц. р. відбулися ширші сходи нашого 56-го Відділу із програмою присвяченою пам'яті жертв Голодомору. Заступник голови Відділу і Почесна членка СУА Іванна Мартинець розпочала сходи молитвою і представила гостей: д-ра Дозю Білавку – союзанку з України, Орису Ткачук з Чікаго та Марусю Турик – союзанку з Канади.

2008 рік – це рік 75-річниці Голодомору 1932-1933 років. Міжнародна акція "Незгасима свіча", яка проходить під гаслом "Україна пам'ятає – світ визнає," входить у завершальний етап. Богослужіння, панахиди, виставки, конференції, вечори пам'яті, жалібні процесії та академії – це наша пам'ять про страшну трагедію української нації.

Наш Відділ також вклав свою частку і долучився до заходів, присвячених жертвам Голодомору. Довголітня союзанка, свідок тих трагічних подій – Галина Король запалила свічку "Пам'яті". Всі присутні встали і хвилиною

мовчання вшанували пам'ять загиблих мільйонів. Галина Король виступила із доповіддю про цей жахливий злочин проти нашого народу та проти людства, у якій засудила дії советської влади та сталінського режиму, зокрема проти українського селянства, що супроводжувалися масовим знищенням дітей, старших людей та молоді.

Референтка суспільної опіки Анастасія Фатенко прочитала вірш (1990) "Свічки плачуть, палаючи, танучи" (із книжки "Говорить четверте покоління – Голод 1933 моїми очима") молодої поетеси з Чернівців Катерини Павенської.

Культосвітня референтка Катруся Кобрин розповіла про велику працю, яку провела проф. Валентина Борисенко, професор Київського Університету разом із студентами: розшук свідків Голодомору та запис їх споминів. Вся ця велика праця знайшла втілення у книзі "Свіча пам'яті".

Із заключним словом виступила організатор цієї програми, Почесна членка СУА і Почесна членка Відділу Марія Наваринська. "Поширення історичної правди про цей штучний голод-геноцид – це наше завдання, – наголосила вона. – Правда про трагічні події нашого народу повинна бути вписана в історію людства та має послужити пересторогою всім добросовісним людям. Такі жахіття не можуть ніколи повторитись. Нехай полум'я цієї свічі ніколи не згасне і в серцях прийдешніх поколінь."

Вшанування пам'яті жертв Голодомору в нашій громаді продовжилось до 14-15 листопада Панахидою та Жалібною Академією. Громадський комітет під головуванням Галини Король, українські організації та численні громадяни взяли участь у цих урочисто-пам'ятних заходах. Низько схилені голови та запалені свічки – це наш обов'язок перед пам'яттю невинних жертв.

Ірина Брик-Жизномирська,
пресова референтка Відділу.

Branch 56 North Port, Florida Holodomor Commemoration

Doris Horbachevsky, Neonillia Lechman, Carol LaVallee, and Anastasia Chomyk

Every year, public relations members of UNWLA Branch 56 in North Port, Florida, and the Committee of the United Ukrainian-American Organizations of North Port present a program about the Holodomor to social studies classes at North Port High School. This year approximately two hundred Social Studies, ESL, and Holocaust/Human Rights students at North Port High School sat in rapt attention on Wednesday, December 10, 2008, at a special program on the 75th anniversary of the Holodomor—the artificial famine-genocide of 1932–1933 in Ukraine during which 6 to 10 million people died.

Mrs. Neonillia Lechman presented a brief history of Ukraine and of the events leading up to the Holodomor, citing the adoption of the genocide resolution by the United Nations on December 9, 1948. A segment of the film “Harvest of Despair” was shown, and Mrs. Anastasia Chomyk, a Holodomor survivor, gave a moving testimony of her personal experience during that tragic time. Mrs

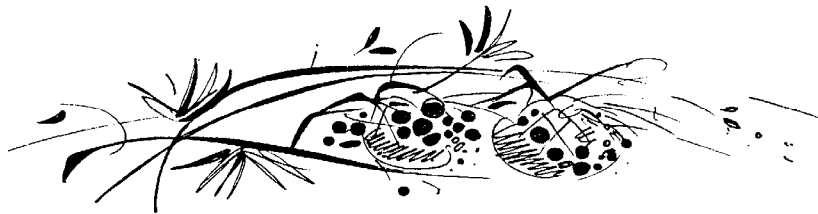
Doris Horbachevsky explained the role of *New York Times* reporter Walter Duranty in covering up the manmade famine and denying its existence. Today, she explained, the Holodomor has been recognized by 19 countries and a memorial, the “Candle of Memory,” has been built in Kyiv. Here in the United States, land has been donated in Washington D.C. where a monument is to be constructed to commemorate victims of the famine. The program ended with a question and answer session. Students were especially intrigued by Mrs. Chomyk’s personal story and asked her numerous questions about her experiences during the famine.

Mrs. Carol LaVallee, social studies teacher at North Port High School, has invited UNWLA Branch 56 and the United Ukrainian-American Organizations of North Port, Florida, to present the Holodomor program again (in April) to the next session of students taking the Holocaust/Human Rights class at the high school.

—Ann-Marie Susla

Students at North Port High School attending the Holodomor presentation

Жіночі організації Рочестеру, Н.Й. відзначили 75-ту річницю Голодомору-Геноциду в Україні

*Сидять зліва: Енн Ендрюс, Лідія Захарків, Ірина Руснак, Александра Різник, Марія Сверида.
Стоять зліва: Дарія Ганушевська, Зіннія Джуєс-деБол, Стефанія Вовкович, Таня Бегіні, Параня Сміт,
Люба Білозір Баран, Христина Дзюба, Анна Буцєрка, Кеті Сверида.*

Чи може бути більше горе для мами бачити свою дитину, яка вмирає і дивиться сумними очками на неї, а мати не може їй допомогти? В Україні в 1932-1933 роках це було щоденним переживанням мільйонів матерів, які бачили своїх дітей з опухлими животиками, розуміючи, що вони скоро помруть.

Такий образ перед своїми очима відчували ми – жінки. Було зорганізовано Комітет жіночих організацій, до якого увійшли: Союз Українок Америки (Відділи 47-ий, 46-ий та 120-ий), Сестрицтво Православної Церкви Св. Покрови, Сестрицтва Українських Католицьких церков (Сестрицтво Св. Анни при церкві св. Йосафата та Сестрицтво при церкві Богоявлення).

Головою Комітету вибрано Александру Різник, фінансовою секретаркою Дарію Ганушевську, відповідальними за програму Лідію Захарків і Стефанію Вовкович.

Відзначення почалося спільною панахидою в церкві Св. Покрови в присутності душпастирів обох віровизнань. Чудова Покровська церква виповнена і заледве помістила людей, що прийшли помолитися за бл.п 10-мільйонів жертв Голодомору-Геноциду 1932-1933 років.

Після відправ присутні перейшли до церковної залі на жалібну програму. На столах для кожного кусник чорного хліба й зимна вода – "Голодний обід", стіл прикрашений квіткою

України – калиною. На стінах залі розвішена виставка, а на сцені образ голодуючої Мами з дитиною.

Мені припала честь внести з церкви "Незгасиму Свічу", від якої Союзянки запалили три свічечки, від яких було засвічено 189 свічок, які освітили залу і присутні в мовчанці стали перед очима жертв Голодомору. Підчас засвічення свічок ведуча Анна Буцєрка розповіла про символіку незгасимої свічки, яка має палати у наших серцях, пам'ятаючи жертви того страшного голоду.

Церковний хор Св. Покрови відспівав "Отче Наш" українською мовою, а Нікол Рідл Слейт англійською. Лідія Захарків чуттєво відчитала вірш свідка голодомору М. Латишка "Діти Голодомору". Слідував фільм „Голодомор-Геноцид”. Опісля Стефанія Романюк з Канади відспівала "Псалом для Жертв Голодомору" власної композиції до слів Лесі Храпливої Щур. Це звучало, як героїчна молитва до Бога, щоб таке горе ніколи і ніде не повторилося. Свідки Голодомору, їхні діти розповідали про ці жахливі події. На закінчення Таня Бегіні зворушливо відспівала "Богородице Діво", а церковний хор і усі присутні Вічну Пам'ять.

Жалібне відзначення відбулося 23 листопада 2008.

– *Ірина Руснак.*

They Knew I Would Tell the Truth

by Adrianna Melnyk Hankewycz

Voice of America, a broadcasting service funded by the Broadcasting Board of Governors of the U.S. government, has provided objective, reliable, and balanced radio and television (and now Internet) programming in 45 languages to an estimated audience of 134 million people worldwide. Created in 1942, shortly after the attack on Pearl Harbor, Voice of America was originally a cornerstone of a U.S. wartime initiative: Its first shortwave radio broadcast was in German, and was intended to counter Nazi propaganda. The purpose of VOA was to spread democracy—through example, not through propaganda—and to promote understanding of the United States throughout the world. By the end of World War II, VOA was broadcasting in 40 languages each week.

VOA began its shortwave Ukrainian-language radio broadcasts to Ukraine on December 12, 1949. As part of a broader strategy of information warfare intended to conquer communism, VOA devoted a large portion of its resources throughout the cold war to reaching the countries of Eastern Europe and the Soviet Union. Describing the mission and activities of VOA, a May 1950 *Time* magazine article stated that “the Voice has its biggest impact in Iron Curtain countries, where, along with BBC, it [was] almost the only source of truthful news. Listening to the Voice [was] not technically illegal, but people caught listening [were] often fined or jailed under some pretext.”

Through the years, shortwave radio programming into Ukraine and other Soviet states faced many challenges. According to the *Time* article cited above, in 1950, “the Voice's biggest technical problem [was] Moscow's furious attempts to jam the round-the-clock Voice broadcasts to Russia, and U.S. monitors estimate that Russian jamming has been between 70% and 80% effective. Voice officials hope to do better when the new U.S. transmitters go into operation.”

And so began an almost fifty-year battle against the Soviet authorities to keep VOA programming from being jammed. The Soviet practice of jamming VOA would not be halted until 1987, under Gorbachev's policy of glasnost.

In a recent interview, Anya-Dydyk Petrenko, a 24-year veteran program anchor of VOA's Ukrainian radio broadcast, described the evolution she experienced firsthand: “When I first came to VOA—February 3, 1985—our radio programs were jammed by the Soviet government. We had five hours of programming a day and about forty staffers. As of December 31, 2008, we no longer have radio programs. We air a fifteen minute daily television program (*Chas Time*) and a twenty minute weekly magazine show, *Window on America*. We have an active Web site and are recognized by the government of independent Ukraine.”

In 1992, in accordance with a decree issued by Ukraine's National Council on TV and Radio Broadcasting, Voice of America's radio programs began to be carried on Ukrainian airwaves. And in 1999, Voice of America began staffing its program with Ukraine-based reporters, who gathered news with their Washington, D.C.-based counterparts.

Mrs. Dydyk-Petrenko shared one of her most salient memories from a 1995 summer temporary assignment in VOA's Kyiv Bureau, which was also her apartment. She spoke of the events surrounding Patriarch Volodymyr's death: “During his funeral Ukrainian special forces *Berkut* fired tear gas and beat mourners. I followed the story all day but my deadline was approaching and I had to get back to my apartment to file for the 11 PM show (4 PM in Washington). As they were lowering the casket into a makeshift grave in front of St. Sophia's, the gates swung open and all hell broke loose. *Berkut* came running out clubbing and beating and chasing [mourners]. My driver was waiting for me around the corner. As I ran toward the car, I could not believe what I had just witnessed . . . this was a free and independent Ukraine . . . WHY? I made my deadline and filed my story on exactly what had happened. To my surprise, the local evening news did not mention this event. The following day at a press conference about the previous day's events, a few of the local Ukrainian reporters approached me and thanked me for reporting what they felt that they could not. They saw me at the funeral and listened to my VOA radio report, because—in their words—they knew I ‘would tell the truth’. I covered many events those summer months in Ukraine, but those words stuck with me the entire time.”

Nearly ten years after this incident, in the spring of 2004, thirteen years after Ukraine's independence, but before the Orange Revolution that some say truly freed the country, the Ukrainian government seized broadcasting equipment from Radio Kontinent, a private station that carried VOA, U.S.-financed Radio Liberty, and the BBC. VOA and the U.S. State Department spoke out against the shutting down of the station, and VOA director Sergey Sholokh later gained refugee status from the U.S. Citizenship and Immigration Services.

The VOA Ukrainian radio program also encountered challenges of a different variety: how to report on topics that were relevant to the times and to its listeners. The program reported on the lives of Ukrainian Americans and their aspirations, on life in the United States, and shared garden variety news. Mrs. Dydyk-Petrenko told *Nashe Zhyttia* that one of her fondest memories were related to the period after 1991, when many Ukrainians began coming to America to visit and even live, sharing stories of how they had listened to VOA programs during the Soviet years. They

told her of radios being placed under pillows, by windows, and next to doorways for better reception. Neighbors and relatives would gather to discuss topics that they heard on VOA radio broadcasts.

Times have changed. The Ukrainian people's growing access to the Internet and television and the rise of independent news sources in Ukraine have decreased the popularity of VOA's radio programs in big cities where media consultants generally conduct their surveys. And so, on December 31, 2008, after 59 years, the final Ukrainian-language VOA radio broadcast was aired.

Many believe that there is still a place for VOA in Ukraine: in small towns, in the tiny villages that dot the countryside, in places where the population has little access to television or Internet news. Perhaps the incoming administration here in the United States will reverse the decision to end VOA's Ukrainian radio programming. Stay tuned.

Author Adrianna Melnyk Hankewycz was one of the UNWLA's Young Women Achievers honored at the XXVIII UNWLA Convention in Troy, Michigan.

winter tips

For those of us living in cold climates, braving January's ice, snow, sleet, wind, and bitter temperatures is often uncomfortable, inconvenient, and even dangerous. The following "survival tips" were forwarded to us from Tania Blanco who hails from chilly Illinois.

Putting an old bed sheet over your windshield can help you avoid the typical winter morning ritual of scraping ice-encrusted glass or waiting half an hour for the defroster to do it. Position the sheet in a way that makes the windshield wipers hold it in place; when you come out in the morning, peel the sheet away and you'll find a clean window you can actually see through. Tucking the ends of the sheet into the doors on driver and passenger sides is a neat little trick that can also prevent ice from welding the door frame-frame to the body of the car and precludes a lot of pushing and pulling on door handles that won't cooperate and can even snap off in your hand.

If you have a large driveway (especially a driveway that slopes and promotes slipping and sliding), invest in some sand. Clear off any existing snow with a shovel or a broom and sprinkle generously. It's much cheaper than salt, it's non-corrosive, and it provides good traction for tires and feet. For icy sidewalks, steps, and landings use calcium chloride instead of rock salt. It gives off heat and melts the ice without damaging concrete.

Shovel with your arms instead of your back. Invest in a shovel that is comfortable for your height and weight and is easy to handle without a lot of unnecessary bending and stretching. If you're very short, try a kid-size shovel that doesn't weigh much (many come in plastic and weigh next to nothing). Work in slow motion, scooping a little at a time. Bend your knees to protect your back. Take breaks. Stop now and again to enjoy how the snow glistens in the sunlight. Remind yourself that shoveling is good exercise. Throw a snowball now and again and have some fun. Attitude counts . . . and who really cares if you show up for work a little later.

UNWLA Day—*Den' Soyuzianky*

by Bozhena Olshaniwska

Wedding Table

On Sunday, November 16, 2008, UNWLA members of New Jersey Regional Council and guests from the Ukrainian American community gathered at the Ukrainian Cultural Center in Whippany, New Jersey, to celebrate UNWLA Day. An annual event, UNWLA Day celebrates the accomplishments of UNWLA members, features Ukrainian arts and traditions, informs the community about the work of the UNWLA, and serves as a venue for recruiting new members to our organization.

The theme of the 2008 UNWLA Day was Ukrainian Wedding Traditions, and the program included an artistic display of articles pertaining to and illustrative of wedding traditions in Ukraine. Guests enjoyed a buffet and background music provided by Olha Stashchyshyn on the bandura and Suzanna Hywel on the flute.

Hosting the annual event was the UNWLA's New Jersey Regional Council, which comprises eight branches and numbers 200 members. The program was officially opened by Regional Council President Olha Lukiw, who explained the theme and purpose of the event and spoke about the UNWLA's goal of cultivating and preserving Ukrainian history, culture, and traditions for future generations.

Mistress of Ceremonis Ksenia Rakowsky introduced the featured speakers. Rev. Roman Mirchuk, pastor of St. John the Baptist Ukrainian Catholic Church in Whippany, compared old and

new wedding and marriage traditions in Ukraine, noting that religious aspects of these traditions had been destroyed under communism, creating an environment of moral bankruptcy.

The next speaker, Slava Stoyko, presented a short history of icons from the days of the Byzantine Greeks to the present and discussed popular village traditions related to displaying icons or giving them as gifts. She also spoke about schools of icon painting in Ukraine, explaining the detailed techniques and specific artistic standards involved. Ms. Stoyko's presentation on icons was complemented by icons she herself had created and by icons painted by Halyna Tytla and Lidia Piascky.

Natalia Hryniuk discussed korovais, the traditional Ukrainian wedding breads. Displaying some of her own creations, she explained the techniques used to create the korovai and the decorative flowers, birds, and ribbons sculpted from baked dough. Other korovais on display were created by Mrs. Kovbasniuk, Mr. H. Hywel, Kateryna Wolowodiuk, Oksana Korduba, and Olha Lukiw.

The betrothal and the wedding ceremony were also explained. When a girl accepted a marriage proposal from a young man, she indicated her agreement by tying embroidered rushnyky around the hands of the "starosty" or elders who formally presented the young man's proposal on his behalf. The prospective bride then went from house to house in the village, personally inviting guests to her wedding, which lasted several days. The entire com-

munity participated in the event, and special songs were sung for special portions of the ceremony.

Traditionally, the bride's wedding outfit was embroidered by her mother or grandmother, a process that sometimes took many months to complete. The grooms' shirts were embroidered to match the gowns in color and design. One highlight of the UNWLA Day event was a display of such wedding attire, modeled by several young men and young ladies from the community. The gowns displayed (including those worn by bridesmaids) were embroidered with Moline threads—white-on-white, blue, orange, and burgundy. Also on display was a traditional hutsul wedding costume, which

included an intricate headdress (*oholon*) decorated with flowers, periwinkle leaves, ribbons, garlic seeds, honey, and gold leaf—items symbolizing love and health.

Several distinguished guests attended the event, including UNWLA President Marianna Zajac, the UNWLA's Executive Committee's Member-at-Large Irena Stecki, and the president of the Regional Council of New York–Central, Maria Cade. All those attending agreed that the event was very successful, a perfect blend of information and entertainment that left a wonderful impression on those who participated as well as those who came to look and listen.

ТРАДИЦІЙНЕ ЗАСВІЧЕННЯ ЯЛИНКИ В НЬЮ ЙОРКУ

Колядує співочий склад 127 відділу СУА. Сопрани: Ярослава Герльовська (зі звіздуо), Марія Польна, Надія Хоменко, Лариса Гулович. Альти: Люба Ткачук, Надія Семчук, Галина Мельник, Світлана Махно (голова 127 відділу СУА)

Фото: Лаврентія Туркевич

Гарною передріздвяною традицією Округу Нью Йорк є проведення вечора „Засвічення Ялинки”, що припадає на грудень місяць. Цього року на це свято чисельно зібралися союзники з родинами, представники духовенства та громадськість Нью Йорку. Особливо приємно було побачити серед гостей Маріянну Заяць, голову СУА, яка охоче відгукнулася на запрошення.

Відкрила вечір Надія Савчук, голова Окружної Управи Нью Йорку. Вона тепло привітала отців Юрія Базилевського з дружиною та Івана Тиховича з дружиною, яка є головою 21-го Відділу СУА, представників українських організацій, голову СУА, членів Екзекутиви СУА, союзників та членів їх родин, всіх присутніх.

Маріянна Заяць, голова Союзу Українок Америки привітала всіх з надходячими святами

Різдва Христового та Новим 2009 роком. Вона відзначила, що СУА у своїх програмах завжди має на меті збереження українських народних традицій та звичаїв. Зокрема, в Окрузі Нью Йорк у двох „Світличках” діти щороку чекають зустрічі зі Св. Миколаєм; 83-ій Відділ СУА спільно з родинами сідають до Йорданської вечері; членки багатьох Відділів СУА ходять з колядою. „Але важко собі уявити Різдвяні свята без традиційної зеленої ялинки” – наголосила голова СУА.

З великим задоволенням слухали присутні спомин журналіста Анатолія Курдидика „Йду по ялинку”, який задушевно прочитала Наталка Соневицька (64-ий Відділ СУА). Напевно кожен в той час згадав свою ялинку, яка запам'яталася на все життя теплом батьківської хати, невибагливими подарунками і дитячою

безтурботністю.

Приємно було слухати українські колядки у виконанні дуету дівчаток Лесі Грицик та Божени Дергало, які на закінчення гарно віншували:

Ісусик маленький не спить, не дрімає,
Своїми ручками весь світ Благословляє
І вашу родину, і вашу хатину,
І всю Україну. Христос ся рождає!

Культурно-освітня референтка Округи Лаврентія Туркевич, відома бандуристка і знавець українського фольклору надзвичайно цікаво розповіла про давні дохристиянські народні традиції місяця грудня.

7-го грудня – день святої Катерини, помічниці молодості та шлюбів. Це був День дівочої долі. У надвечір'я св. Катерини починалися дівочі ворожіння, звичай кликання долі. Спочатку дівчата варили кашу, а потім виходили надвір з глечиком каші, обвитим рушником і гукали: „Доле, доле, іди до нас кашу їсти!”

12-го грудня (якраз в цей день проводився наш вечір) – день Андрія Первозванного. У надвечір'я цього свята проводились Андріївські вечорниці, на які сходилась неодружена молодь в домі господині, яка називалася вечорничною матір'ю.

Обов'язковими стравами в цей вечір були борщ і каша. Відтак Лаврентія виконала старовинну щедрівку „Свята Катарина їсти варила” у супроводі бандури, а всі присутні підспівували приспів.

Аж раптом здалека почувся спів. До залі увійшли колядники зі Звіздою і з гучною коля-

Доповідь про Катерину. Четверта з-ліва: Лаврентія Туркевич, культурно-освітня референтка Ньюйоркської Округи США (та 64 відділу)

дою „Добрий вечір тобі, пане господарю...” Це членки 127-го Відділу США, які внесли своїм співом дух надходячих Різдвяних свят. Колядували всі. Акомпанував Володимир Ткаченко. На закінчення виступу Світлана Махно прекрасним виконанням поетично привітала всіх присутніх з Різдвом Христовим та Новим Роком.

Офіційна частина вечора закінчилась, але розходитись не хотілося. За смачною вечерею велися приємні розмови. Членки окремих відділів США фотографувалися біля ялинки з новообраною головою США. Вечір вдався на славу!

Лідія Слиж,
пресова секретарка США

* * *

Тета Віра нічого на Різдво не отримала, а має таку щасливу міну!
– О, це я послала їй анонімного любовного листа!

* * *

Малий Михась одержав у дарунку великого дерев'яного коня на бігунах.
Сівши верхи, питається він мами: – А де тут тиснути на газ? А як гальмувати?

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬЮ ЙОРКУ

ПОЖЕРТВИ ЗА ВЕРЕСЕНЬ 2008

500 дол. д-р Леонід і Оксана Мостович. **200 дол.** Олександр Тишовницький (City Foundation). **185 дол.** Галина і Роман Шраменки. **140 дол.** Людвик Бах. **125 дол.** Андрій М. Тершаковець (Merk Partnership), В. Пришляк, Юрій і Зоряна Ставничі. **100 дол.** Лідія Стебельська, д-р Роман і Надія Літепло. **85 дол.** Стефан Киньо. **50 дол.** Larry & Roxolana Gordon, Орися Мішко, Лідія Закревська. **45 дол.** Оксана і Олег Лопатинські. **35 дол.** Ярослава Ставнича, Оксана Фолтин. **30 дол.** Patricia A. Shatynski (Merk Partnership). **25 дол.** Olha Della Cava, Irene Sherba (Glaxo Smith Kline), Dr. Marilyn Schaffer, Звенислава Брикович. **20 дол.** Микола і Оксана Коропецькі, Ірена Лончина. **15 дол.** Оксана Радиш, Ірена Гудзе, Ярослав Волощук. **10 дол.** Лідія Баранська, Стефанія Шипула, Павло Шандрук, Марта Стасюк, Розалія Воробель. **12 дол.** Н.Н.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА РОЗБУДОВУ МУЗЕЮ

У 20-ту болючу річницю відходу у вічність мого мужа **бл. п. Мирона Утриска**, знаного суспільного діяча у Фліядельфії, складаю 1,000 дол. Галина Утриско.

Замість квітів на свіжу могилу незабутньої членки 83-го Відділу СУА в Нью Йорку **бл. п. Мирослави Савчук** складаємо 75-дол. Дочці Марті з родиною пересилаємо глибокі вислови співчуття. Іванна Клим і Зірка Рудик.

У пам'ять **бл. п. Євгена Івашківа** датки склали: по 1,000 дол. Лев Івашків і Таїса Маркус, Софія Івашків. По 500 дол. Євгенія Івашків, Дарія і Василь Маркус з родиною, 300 дол. Марія і Андрій Слоневські, 200 дол. Володимира і Стефан Сливоцькі. По 100 дол. Ярослава Гудзяк, Мотря Процик, Надія і Богдан Савчуки, Микола Галів, Ольга і Мирон Гнатейки, Ольга і Тарас Гунчаки, Наталія і Євген Змий, Ірина і Ярослав Куровицькі, Марія і Олександр Леськіві, Ярослава і Іван Лучечки, Галина і Ярослав Оберишини, Арета Павлинська і Ярон Інбар, Володимир Процик, Марія Семанишин, Марія Хемич, Надія і Мирослав Шмігель, Марія і Юрій Штогрин. По 50 дол. Олександра Крумшин, Оксана Бабюк, Надія Іванчук, Богдан Котис, Оксана і Богдан Кузишин, Оксана і Роман Прус, Аня Фаріон і Frank Keeley, Катря і Ярослав Червоняк, Олександра Юзенів, Евстахій Ярош. По 25 дол. Люба і Павло Михайловичі, Лідія і Ярослав Черник, Марія Борковська. 20 дол. Наталія Дума. 10 дол. Лідія і Михайло Фурда.

З НАГОДИ

З нагоди дня народження нашої товаришки **Ліди Яросевич**, складаємо по 25 дол. Леся і Андрій Бігун, Тамара і Ігор Вітковські, Ксеня Кузьмич, Квітка і Богдан Пашини, Христина Шипилява.

ПОЖЕРТВИ ЗА ЖОВТЕНЬ 2008

500 дол. Ольга і Мирон Гнатейки. **350 дол.** 13-ий Відділ СУА. **325 дол.** Ростислав Мілянчик. **200 дол.** Стефан Шарга. **100 дол.** Оксана Олач, Марія Кульчицька, Ната-

лія Троян, Олег Савків, Клуб Сеньорів. **50 дол.** Ірена Плис, Юрій Вальчук. **35 дол.** Carol Briseno. **25 дол.** Оксана Луцька, Дарія Костів, Dr. Donald & Catherine Zalucky, Лев Височанський, Ліда Завадович, Люба Сілецька. **20 дол.** Калина і Ярослав Козак, Арета і Лев Добрянські, Наталія Коваль, Аркадія Стебельська. **15 дол.** Ольга Руденська. **10 дол.** Ляріса і Любомир Онишкевич, Ніна Панчак, Іванна Ганкевич, Ярослав Семків, Роман Ричок. **5 дол.** Віра Захаряевич, Ольга Керницька.

ТРИВАЛИЙ ФОНД

На меморіальний Фонд ім. **д-р Дмитра і Марії Яросевичів** 2,000 дол. склав Петро Яросевич (Fidelity Charitable Gift Fund)

На меморіальний Фонд ім. **д-р Андрія і Тетяни Тершаківців** 500 дол. склали Марія Тершаковець і Роман Гавриляк.

На меморіальний Фонд ім. **д-р Іриней і Софії Темницьких** 2,000 дол. склали Дарія і Орест Темницькі (Citizen Bank Foundation IMA).

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА РОЗБУДОВУ МУЗЕЮ

In memory of **Zenovia Onufreiczuk Berwitsky** a donation of \$2,500 was made (\$1,250 by son Boris Onufreiczuk and \$1,250 by UBS Foundation USA).

In memory of **Iwanna Kozak**, I am donating \$500. George Kiebusinski.

In memory of **Iwanna Kozak**, \$50 was donated by Virginia Tech English Department.

У світлу пам'ять **бл. п. Василя Качуна**, мужа нашої членки Марії Качунь, через 1-ий Відділ СУА склали, по 100 дол. Ольга і Володимир Гальма і Анна Салецька.

У пам'ять **бл. п. Мирослава Трояна** складаю 100 дол. Д-р Осип Данко.

У п'яту річницю смерті мого найдорожчого мужа, **бл. п. Ореста Сеніка** складаю 100 дол. Леся Сенік.

У пам'ять **бл. п. Марії Оленської** датки склали по 100 дол. Ольга і Тарас Гунчак, Ляріса і Андрій Пашуки, Катря і Ярослав Червоняк, по 50 дол. Оксана Бабюк, Надія Нагірна.

У пам'ять **бл. п. Осипи Кобзар**, мами Богдана і Уляни Кобзар, складаємо 100 дол. д-р Ярослав і Оля Ставничі.

У світлу пам'ять **бл. п. Мирослава Трояна**, бувшого члена управи УМ, складаємо 100 дол. Дружині Наді і доням висловлюємо щирі співчуття. Христина і Мирон Мельники.

У пам'ять **бл. п. Юрія Навроцького** складаю 25 дол. родині вислови глибокого співчуття. Іванна Клим.

З НАГОДИ

З нагоди уродин **Орисі Зінич**, складаємо 50 дол. Христина і Мирон Мельник.

З нагоди 60-ліття **Петра Басалика** складаю 100 дол. Надія Дейчаківська.

З нагоди 50-ліття подружнього життя **Марії і Ярослава Томоруг**, складаємо 50 дол. Нехай Господь благословить Вас на довгі роки. Люба Клячко.

Як подарунок в 75-ліття з дня народження **Люсі Хай**, складаємо 75 дол. за кожний рік її трудолюбного життя. Оксана і Микола Коропецькі.

In celebration of **Dr. Lubomir Jawny's** 40th anniversary of medical practice, we are donating \$50. Beatrice and Brian Lainson.

ПОЖЕРТВИ ЗА ЛИСТОПАД 2008

2,000 дол. Юрій і Марія Пазуняки; по **1,000 дол.** Віра Менцінська, д-р Марія Фішер-Слиж; **500 дол.** Борис Галаган; **250 дол.** д-р Стефан Стецура; по 200 дол. Ростислав Мілянчик (JP Morgan Chase), Марта Шиприкевич, о. Алексіс і Ніна Лімонченко; по **100 дол.** Іван і Віра Гайдоч, Катерина Лис, Анна Зінич, Марія Безушко, Elmer & Olga Bertsch, Зенон і Марія Коциловські, Анна Федорович, Ярослав і Калина Козак, William Malick, Олег і Олександра Коверко, д-р Богдан і Джоанна Целевичі; **85 дол.** Люба Шевченко; **75 дол.** Дарія Дикий; по **50 дол.** Віра Корсунь, Jerry & Roxanne Dasy, Катерина Вальчук, Олександр і Катерина Оменцінські, Іван і Варвара Зварішуки, Анна Макух, Лідія Волошин, Марійка Мартинюк, Мира Мандзюк, Мирослава Мирошніченко, Татяна Демчук, Наталія Леочко, Богданна Бігун, Орест і Любомира Чапельські; по **30 дол.** Катерина Денєга, Осип Васильків, Роман і Люба Процики; по **25 дол.** Марта Рудик, Наталія Савчук, Марія Савицька, Василь Коваль, Володимир і Софія Явдошини, John & Alice Yarysh, Олександра Ганас, Данило і Марія Савицькі, Walter & Janice Milinichik, Богдан і Елеонора Маланяки, д-р Лев і Ірена Рудницькі, Юрій Кіналь, Дмитро Мельник, Анна Роспутько; по **20 дол.** д-р Іван і Наталія Головінські, Ірина Бучковська, Микола і Ольга Мельники, Ніна Данчук, Олена Кокодинська, Олександр і Валентина Полец, Надія Шмігель; **15 дол.** Helen J. Sraton; по **10 дол.** Gerald & Eugenie Yoder, Іван Ляшек, Галина Сминдак, Софія Лонишин, д-р Петро і Рея Грицаки, Евгєнія Вєса, Daniel & Stefanie Bildner; **3 дол.** Михайло Мішалов.

ТРИВАЛИЙ ФОНД

На Тривалий Фонд ім. **Віри Менцінської** 1,000 дол. Склала Віра Менцінська.

У пам'ять **бл. п. Мирослава Трояна на Тривалий Фонд ім. Мирослава і Надії Троянів** датки склали: 1,000 дол. Надія Троян; по 250 дол. Володимир, Марія і Адріана Кульчицькі, Ігор Масник; 200 дол. co-workers of NATIXIS; по 100 дол. Володимир Процик, Андрій і Світлана Недільські, Олександр і Марія Дарія Лєськіви, Євген і Наталія Змії, Лев і Арєта Добрянські; 50 дол. Адріана Кульчицька і Кріс Брєберг .

На Меморіальний Фонд ім. **Василя і Стефанії Бабіїв** 10,000 дол. склали Орест і Лідія Білоус.

На Тривалий Фонд ім. **Орєста і Лідії Білоусів** 10,000 дол. склали Орест і Лідія Білоус.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА РОЗБУДОВУ МУЗЕЮ

У пам'ять **бл. п. Люби Яреми** складаю 50 дол. через 1-ий Відділ СУА. Стефанія Семущак.

У пам'ять **бл. п. Марії Кубрак** складаю 300 дол. Віра Менцінська.

У пам'ять **бл. п. Любомира Ганкевича** складаю 50 дол. Стефанія Кобилецька.

У пам'ять **бл. п. д-ра Олександра Сосяка** складаємо 100 дол. Григорій і Маріянна Волошини.

In memory of my great uncle, **George Nawrocky** I am donating \$150. Daria Trojan.

У пам'ять **бл. п. Юрія Навроцького** складаю 100 дол. Володимир Процик.

У світлу пам'ять нашого довголітнього приятеля, **бл. п. Володимира Роговського** складаємо 100 дол. на потреби УМ. Ольга і Теодозій Зазулі.

На свіжу могилу **бл. п. Володимира Роговського** складаю 50 дол, а родині засилаю ширі співчуття. Ольга Городецька.

In memory of my mother **Ivanna Kozak** I am donating \$1,000. Dr. Christine Kiebuszinski.

З НАГОДИ

З нагоди 50-ліття подружнього життя **Ярослава і Марії Томоругів** датки склали: по 250 дол. Ярослав і Марія Томоруги, Любомир і Дарія Курилки, Юрій і Лариса Зіничі; по 200 дол. Богдан і Лідія Гайдучки, Мирон і Ольга Гнатейки, Олег і Оксана Лопатинські, Володимир і Катря Воловодюки, Євген і Наталія Змії; по 100 дол. Ярослав і Орися Зіничі, Орест і Олександра Лебєдь, Мирон і Христина Мельники, Рома Шуган

З нагоди 100-их уродин **Михайла Ковалє** датки склали 100 дол. Юрій Граб і Лєся Науменко.

З нагоди 100-их уродин дорогого нам **Михайла Ковалє** складаємо 100 дол. Юрій і Мирослава Граб

З нагоди 100-літних уродин **Михайла Ковалє** складаємо 100 дол, а ювілятові бажаємо кріпкого здоров'я. Марія і Юрій Українські

З нагоди 90-літних уродин **Василя Никифорука** датки склали: 150 дол. Ярослав і Ірина Куровицькі; 90 дол. Мотря Мілянчик; 50 дол. Ярослава Рубель; 25 дол. Наталія Дума

In honor of the 40th anniversary of the career in cardiology of **Dr. Lubomyr Jawny** we are donating \$100. Ihor і Natalia Gawdiak

З нагоди 40-ї річниці заснування **99-го Відділу СУА** складаємо 50 дол. 95-ий Відділ СУА.

Спростування. У вересневому числі (2008) "Нашого Життя" ст. 32, ліва колонка (Замість квітів) слід читати: Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Ольги Бачинської складаю 100 дол., а родині висловлюю найщиріші співчуття. Ксєня Кузьмич. Просимо вибачити за недогляд.

*Щиро дякуємо за підтримку!
Управа і адміністрація*

HAPPY NEW YEAR

ДЛЯ ЧОГО?

Маленький Петрусь до всього був цікавий. Він усе питав: що це? як це? для чого це? Одного разу сів він молочко пити, а мама й каже:

— Петрусь, витри спершу носика.

А Петрусь зразу:

— Мамо! А для чого в мене носик? А вуха для чого?

— Про це тобі котик скаже, — відповіла мама.

Налила мама у мисочку молочка й покликала: "Киць-киць!"

Котик спав у куточку, та як тільки почув "киць-киць!" — нашорошив зразу вушка, відкрив очі й побачив мисочку з молоком. Він встав і пішов до неї. Підійшов ближче, чмихнув носом, понюхав — "Ага! Молочко!" Висунув свого язичка й почав молочко хлебтати.

— Знаю вже, знаю! — закричав Петрусь. Вуха, щоб чути, — очі щоб бачити, ніс — щоб нюхати, а язичок — щоб молочко пити!

Присунув він швиденько свого кухличка до себе,

подивився на молочко, понюхав і засунув язичка, щоб молочко хлебтати.

— Мамо, — каже Петрусь, — а чому я не можу язичком пити?

— Тому, що ти хлопчик, а не котик, — каже мама. — А хлопчики п'ють ротиком і губками ...

— А зубки для чого? — почав був Петрусь, та клац зубками і вкусив свого язичка: — Ай!!!

— А зубки для того, — каже мама — щоб хлопчики не розмовляли, коли їдять.

Банк слів:

ears
вуха

eye
око

lips
губи

mouth
рот

nose
ніс

teeth
зуби

tongue
язик

Оповідання. К. Терелісна. Нашим Малятам, „Наше Життя”, лютий 1977.

Рисунки: ПЕРША ТИСЯЧА СЛІВ, Хітер Америкі та Стефан Картрайт, ст. 38, 49.

Usborn Publishing Ltd.; 1995, переклад укр. мовою - "Махаон-Україна" 1998.

GALLSTONES

by Ihor Magun, M.D., F.A.C.P.

With a prevalence in at least 20 percent of women over the age of forty, compared to 8 percent of men, gallstone disease presents as a common medical/surgical problem. Sixteen to twenty million people have this condition, with an incidence of approximately one million new cases per year. The presence of stones in medical jargon bears the name *cholelithiasis*; inflammation of the gallbladder is labeled as *cholecystitis*.

So what are gallstones, and exactly why do they form? The explanation has to begin with a brief description of the part of the human anatomy called the gallbladder. The gallbladder is a small, pear-shaped muscular sac located under the right lobe of the liver (on the right side of the body). It serves as a storage organ for bile produced in the liver. Bile is necessary for digestion of fats in the first section of the intestine. This fluid is actually a delicate balance of three substances: cholesterol, bile acids, and bile-salt lecithin. Cholesterol is water-insoluble and requires another lipid to liquify it. When the cholesterol content of bile acid and bile salt-lecithin are not in a stable proportion, stones form.

Gallstones are crystalline structures, and there are three major types. The first two are cholesterol and mixed stones, which account for 80 percent of the total, and pigment stones, which account for the remaining 20 percent.

The most important cause of gallstones is increased biliary secretion of cholesterol. Hypercholesterolemia is a metabolic phenomenon occurring in diabetes, obesity, and pregnancy but can also be found in patients with hypothyroidism and in individuals who experience rapid weight loss. Another cause is spasms that lead to stagnation of

bile in the gallbladder itself. A third cause is inflammation of the gallbladder brought on by an infection.

The consequences of gallstone formation depend upon the location, type of stone, and number of stones. Large stones characteristically cause inflammation, whereas multiple small stones (this can sometimes be as high as 100 stones) produce a blockage, which leads to pain and jaundice.

The classic symptom is constant pain in the right upper abdominal area. The pain rapidly increases in strength and intensity. Pain can occur at the base of the shoulder blades or at the right shoulder. There may also be nausea and vomiting, or pain following a fatty meal. Other symptoms include sweating, chills, fever, and clay colored stools, although some stones are asymptomatic.

Diagnosis is relatively simple. Ultrasonography is the gold standard. It is very accurate and can identify stones as small as two millimeters in size. The currently preferred treatment involves a minimally invasive surgical procedure called the laparoscopic cholecystectomy. There is a markedly short hospital stay; in most cases, recovery comes within a week or so. Some individuals, however, may require the traditional approach, an open cholecystectomy, with a six week recovery period. Gallstone disease discovered in an asymptomatic individual for an unrelated problem usually does not warrant treatment.

What can be done to prevent stone formation? The answer is basic and applies to many other health matters: weight management, gradual weight loss, good fiber diet, and avoidance of high fat diets.

OUR LIFE PRESS FUND

\$10 from Romana U. Czyzyk, Oksana Mostovych,
Martha J. Wiegand, Lubomyra Yoldas, Ulana Diaczuk
\$20 from Taissa Meleshko, Irena Ostapiuk, Ludmyla Doroshenko-Slobidsky
\$25 from Tatiana B. Durbak
\$50 from Marta Mulyk-Baxer

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ СУА

Анна Кравчук

Ірина Куровицька

Маріанна Заяць — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Уляна Зінич

Анна Мацілінська

Софія Геврик

Христина Мельник

Марія Андрійович

Дарія Дроздовська

Надія Цвях

Рома Шуган

Лідія Баб'юк-Слиж

Віра Кушнір

Ірена Стецьків

— 1-ша заступниця голови

— 2-га заступниця голови для справ організаційних

— 3-тя заступниця голови для справ культури

— 4-та заступниця голови для справ зв'язків

— протоколярна секретарка

— кореспонденційна секретарка

— скарбник

— фінансова секретарка

— пресова секретарка

— вільна членка

— вільна членка

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Дарія Завадівська

Христина Хомин-Іжак

Надія Савчук

Зінна Джус-ДеБол і

Діді Бутенко

Ольга М. Луків

Іванна Шкарупа

Любомира Калін

Зоряна Міштал

Марія Кейд

Уляна Глинська

— Дітройт

— Філадельфія

— Нью Йорк

— Північний Нью Йорк

— Нью Джерзі

— Огайо

— Чикаго

— Нова Англія

— Центральний Нью Йорк

— зв'язкова віддалених відділів

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Рудик

Христина Швед

Зоряна Гафткович

Марія Полянська

Ольга Тритяк

Орися Трешньовська

Роксоляна Яримович

— суспільної опіки

— виховна

— мистецтва і музею

— стипендій

— архівар

— екологія і здоров'я

— вільних членок

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Оксана Фаріон

Марія Томоруг'

Рената Заяць

Татіяна Рішко

Галина Келлер

— голова

— членка

— членка

— заступниця членки

— заступниця членки

Оксана Скипакевич Ксенос — парламентарист

Тамара Стадниченко — редактор журналу "Наше Життя"

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS

Anna Krawczuk

Iryna Kurowyckyj

Marianna Zajac — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Ulana Zynych

Anna Macielinski

Sophia Hewryk

Christine Melnyk

Mariya Andriyovych

Daria Drozdovska

Nadia Cwiach

Roma Shuhan

Lidia Babiuk Slysh

Vera Kushnir

Irena Stecki

— 1-st Vice President

— 2nd VP — Membership

— 3rd VP — Culture

— 4th VP — Public Relations

— Recording Secretary

— Corresponding Secretary

— Treasurer

— Financial Secretary

— Press Secretary

— Member-at-Large

— Member-at-Large

REGIONAL COUNCILS

Daria Zawadiwsky

Christine Chomyyn-Izak

Nadia Sawczuk

Zinnia Dzus-DeBole and

Didi Butenko

Olha M. Lukiw

Iwanna Shkarupa

Lubomyra Kalin

Zoryana Mishtal

Maria Cade

Ulana Hlynsky

— Detroit

— Philadelphia

— New York City

— New York - North

— New Jersey

— Ohio

— Chicago

— New England

— New York - Central

— Liaison for Branches-at-Large

STANDING COMMITTEES

Irena Rudyk

Christine R. Shwed

Zoriana Haftkowycz

Maria Polanskyj

Olga Trytyak

Orysia Tresznewsky

Roxolana Yarymovych

— Social Welfare Chairwoman

— Education Chairwoman

— Arts and Museum Chairwoman

— Scholarship/Student Sponsorship

Program Chairwoman

— Archives Chairwoman

— Ecology/Women's Health Chairwoman

— Member-at-Large Liasion

AUDITING COMMITTEE

Oksana Farion

Maria Tomorug

Renata Zajac

Tatiana Rishko

Halyna Keller

— Chairwoman

— Member

— Member

— Alternate

— Alternate

Oksana Skypakewych Xenos — Parliamentarian

Tamara Stadnychenko — Editor "Our Life"

Канцелярія СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS: 203 Second Avenue, New York, NY 10003

Tel.: (212) 533-4646 • Fax: (212) 533-5237

Електронна пошта / e-mail: unwla@unwla.org

Website: www.unwla.org

Адміністратор бюро — **Наталія Дума**

Office administrator — **Natalia Duma**

Години урядування: 8:30 – 2:00

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024

Tel.: (732) 441-9530 • E-mail: MariaPolanskyj@verizon.net

Maria Polanskyj, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

222 East 6th Street, New York, NY 10003

(212) 228-0110 • Fax (212) 228-1947

E-mail: info@ukrainiamuseum.org

Website: www.ukrainianmuseum.org

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at
Additional mailing offices (USPS 414-660).

**“Взори для вишивання Ірини Сенюк”, серія 7, ст. 7. Нитки ДМС жовта ч. 742, синя ч. 517.
Видання СУА, 1982 р.
“Embroidery Designs of Iryna Senyuk”, series 7, pg. 7. DMC thread yellow #742, blue #517.**